

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

GOD. XIV

br. 28.

20 din

15. VII 1984.

SVETOGODIŠNJA I

PREDKONGRESNA RANA

Utihla su svetogodišnja zvona. Završile su zanosne svečanosti sv. Godine. Mislimo osobito na one u Rimu, posebice one mladih i obitelji. Moramo se vratiti u svaki-danšnicu života, ali snaga ovih jubilarnih događaja dat će nam potrebite snage da to sivilo lakše, ljudskije i kršćanskije podnosimo. Mi znamo da ovakovi jubileji imaju smisao da nas ojačaju u vjeri i da nam u vjeri trasiraju put u budućnost. Jubileji nisu magični štapići koji rješavaju sve poteškoće. Tako i našoj mjesnoj Crkvi ostaje i nakon sv. Godine Otkupljenja jedna teška i otvorena rana, a to je pitanje svećeničkog podmlatka. Možda će se netko začuditi: kako to, pa sama jubilarna godina bila je obilježena sa četiri svećenička ređenja?

To je istina i za to smo Bogu zahvalni. Ali, ne možemo ne misliti na sutra. Ta nekolicina mladića, koji se spremaju za svećeništvo, ni izbliza ne pokrivaju one potrebe koje će se za par godina pokazati u našoj mjesnoj Crkvi.

Zato je na mjestu da si svi postavimo pitanje: Što je uzrok da Bog ovoj Crkvi ne daje više zvanja? Da li je presahla u našim obiteljima ona tiha želja, koja je ustvari i najbolja molitva: Gospodine, kada bi pozvao koje od moje djece?

Ili je svećeničko služenje postalo tako neradosno i nezanosno, da mladi u njemu ne vide više ideala. Ili se u odgojne ustanove uvuklo nešto što je ne čini privlačnom? Jer kada su ova tri uvjeta koliko toliko ispunjena, imamo pravo vapiti Bogu da šalje poslenike, jer u protivnom molitva može polučiti i obratne učinke.

Mi znamo da bez svećenika nema Euharistije, a bez Euharistije Crkva normalno ne može živjeti. I zato dok se sada spremamo da prvim Narodnim euharistijskim kongre-

som obilježimo i zaključimo proslave "Trinaest stoljeća kršćanstva u našem narodu" mi ovdje u Bačkoj moramo sve svoje sile uložiti da stvorimo uvjete i žarko zamolimo Gospodina da nam pošalje svetih i revnih svećenika i da ozdravi našu obiteljsku i crkvenu zajednicu, jer inače za neke zajednice ovaj prvi Euharistijski Kongres mogao bi biti i posljednji.

Pripreme za ovaj Kongres su u toku. Svibanjski susret mladih protekao je pod tim vidom i sva druga vjerska okupljanja do rujna ove godine trebala bi poprimiti karakter priprema za tu svenarodnu proslavu. A kad god se dobro slavi Euharistija i kada Euharistija u jednoj mjesnoj ili narodnoj Crkvi dobija svoje životno i centralno mjesto, uvijek je to životna obnova Crkve u toj sredini.

Zato je najbolji put do zvanja preko Euharistije, ali Euharistije, slavljene u milosti i ljubavi.

Crkva, kojoj to manjka, teško je bolesna Crkva i takova ne rađa novim cvjetovima zvanja. Dakle, početi iz korijena. Obnoviti svoju ljubav prema Bogu u najdoslovnijem smislu riječi i obnoviti svoju ljubav prema bližnjemu, jer to su prvi preduvjeti plodonosnog uživanja Euharistije.

No, uz te uvjete Crkva nabraja i druge: kao što su vjera u Kristov nauk i življenje po njemu, krštenje i pokora za one koji sagriješiše, osobito vjera u Isusovu prisutnost u Euharistiji, jedinstvo sa mjesnom Crkvom i osobito sa biskupom.

Ako želimo plodonosno sudjelovati na ovim euharistijskim slavljinama, onda nastojmo ispuniti ove uvjete Crkve i onda se nadajmo procvatu cjelokupnog vjerskog života, a sa time i porastu svih crkvenih zvanja.

mladiću, djevojko, ODAZOVI SE!

XXI SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA PORUKA SV. OCA

(Odlomci iz Papinog pisma)

Časna braćo u episkopatu,
Predragi sinovi i kćeri cijeloga svijeta!

1. Obraćam se svima vama duhom punim nade i pozivam vas da obnovljenom vjerom i jednodušnim sudjelovanjem proslavimo

XXI SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA

Kao Pastir sveopće Crkve još vam jednom otvaram svoje srce izražavajući vam svoju brigu, koja me obuzima, za istinski porast poziva za svetu službu, za razne oblike posvećenog života, i za misionarski život. Radi se naime o problemu koji je od bitne i životne važnosti za zajednicu vjernika i za čitavo čovječanstvo. Skora proslava pruža svima, pastirima i vjernicima, zgodnu priliku da postanu svjesniji zajedničke odgovornosti za velikodušno izvršenje onoga što nam je sam Gospodin zapovijedio učiniti.

5. Na kraju obraćam se posebno vama, predragi mladići i djevojke, mlađi i stariji, koji se nalazite u odlučujućim trenucima za svoj izbor. Htio bih se pojedinačno s vama susresti, dozvati vas imenom, otvoreno govoriti s vama o stvarima koje su naročito važne ne samo za vas, već i za čitavo čovječanstvo.

Htio bih vas pojedinačno pitati: Što ćeš biti u svom životu? Koji su tvoji planovi? Jesi li ikad pomislio da svoj život posvetiš potpuno Bogu? Misliš li da postoji nešto uzvišenije od toga da Isusa dovodiš ljudima i ljude Isusu?

Svjetski je dan pogodna prilika za molitvu i razmišljanje o tako bitnim stvarima. Očito je da moliti se za zvanja ne znači samo brinuti se za tuđa zvanja. Za sve, posebno za vas, to znači izravno uključiti svoju osobu, pružiti svoju spremnost Kristu. Već znate da ste mu potrebni za nastavljanje djela spasenja. Hoćete li dakle ostati ravnodušni i nepokretni?

Danas, predraga mladeži, ima mnogo glasova koji se žele uvući u vaše savjesti. Kako prepoznati Glas koji daje pravi smisao vašem životu? Isus govori kroz šutnju i kroz molitvu. U takvoj klimi prisnosti s njime svatko će od vas moći čuti slatki ali i odlučni poziv Dobroga Pastira, koji mu govori: „Slijedi me!“ (usp. Mk 2, 14; Lk 5, 27).

Mnogi su od vas pozvani da ostvaruju Isusovo svećeništvo, mnogi da se potpuno posvete njemu svojim čistim, siromašnim i poslušnim životom; mnogi da idu kao misionari u sve kontinente. Mnoge su djevojke pozvane da daruju svoju jedinu ljubav Kristu, jedinom zaručniku njihovog života. Svaki Kristov poziv je jedinstvena i neponovljiva povijest ljubavi.

Kakav je vaš odgovor? Nemate možda hrabrosti da dogovorite potvrdno? Osjećate li se usamljeni? Pitate se da li je moguće obavezati se potpuno i za čitav život u nasljedovanju Krista?

Ako vas on poziva i privlači k sebi, budite sigurni da vas neće napustiti. Mnogo puta čitamo u Evanđelju: „Ne bojte se!“ (usp. Mt 14, 27; Mk 6, 50); „Ne ostavljam vas same!“ (usp. Iv. 14, 18). To znači da on pozna vaše teškoće, i pozvanima daruje snagu i hrabrost da bi ih nadvladali. Isus je sve u našem životu. Pouzdajte se dakle u njega.

U nadi da će Bog uslišati molbe svoje Crkve, zazivam obilje Božje milosti na vas, časna braćo u episkopatu, na svećenike, na redovnike i redovnice i na čitav kršćanski narod, a posebno na one koji se pripremaju za Svete redove i za posvećeni život, te na one koji se velikodušno zalažu za povećanje crkvenih zvanja, podjeljujući svima širokim srcem svoj Apostolski blagoslov.

U Vatikanu, 11. veljače, na liturgijski spomendan Blažene Djevice Marije Lurdske, godine 1984., šeste moga Pontifikata.

Ivan Pavao II

S PAPOM IVANOM PAVLOM II

NOVI PAPINI REKORDI

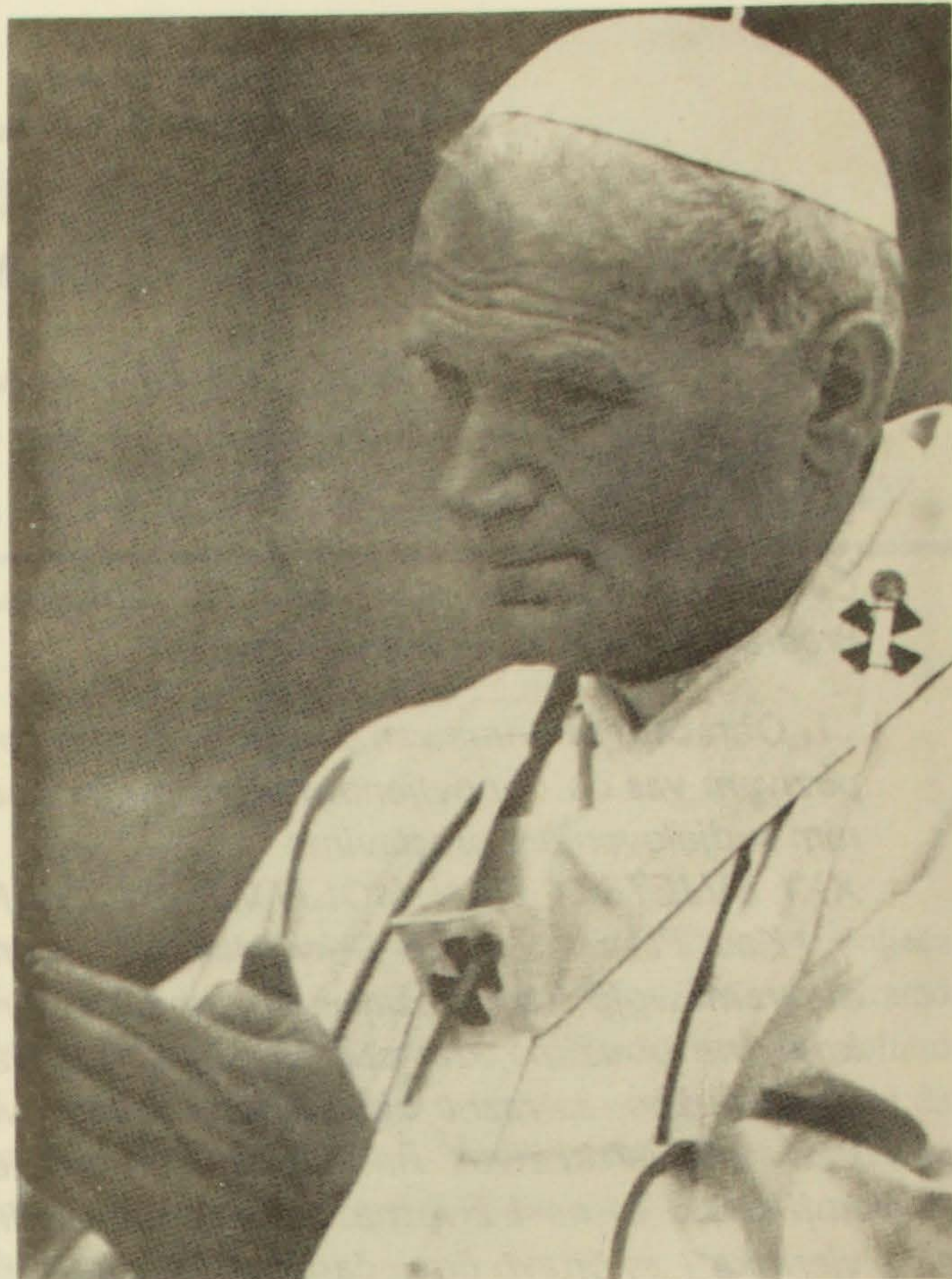
Papu našega Ivana Pavla II. mnogi nazivaju "atletom na Petrovoj stolici". Mnogima je, naime, simpatično da se je papa sve do svog izbora za papu aktivno bavio mnogim sportovima, a nekima se i sada bavi radi potrebite rekreacije npr. plivanjem, jer mu je to potrebno u tako intenzivnom obavljanju svoga služenja. No, sada kada želimo u kratkom sažeti Papina nastojanja od posljednjeg broja našega lista, kako bi smo ga molitvama, podrškom i nadasve ljubavlju slijedili, ne mislimo na rekorde sportskog stila, iako je Papa Wojtyła i u tom smislu rekorder, jer se već dugi niz stoljeća ne zna da bi se koji papa bavio sportom. Papini rekordi su evanđeosko-pastoralne naravi.

ZAVRŠETAK SVETE GODINE OTKUPLJEN ..

Kako se je Sveta godina Otkupljenja bližila svome kraju, tako je i Papino služenje dobivalo sve jači zamah i tempo, baš kao dobar trkač koji pred ciljem napinje sve svoje raspoložive sile kako bi ostvario što bolje rezultate. Tjedan uoči Cvjetnice i Veliki Tjedan bili su obilježeni brojnim i masovnim susretima sa hodočasnicima koji su dolazili pohoditi sveta mjesta u Rimu. Posebno su bile zapažene velike mase mladih koji su za tu zgodu došli iz svih krajeva svijeta.

Prema ocjenama novinara taj se broj pri koncu zborovanja mladih u Rimu na Cvjetnicu i u subotu uoči Cvjetnice, popeo na tristotine do tristotinepedeset tisuća mladih, što svakako predstavlja svojevrsni rekord, jer se to nije vidjelo u Rimu kroz njegovu gotovo dvije tisuće godina dugu kršćansku povijest. To su priznali i sami

Rimljani koji su vični masovnim manifestacijama. Još je dakako zanimljivije kako je Papa tu ogromnu masu mladih znao oduševiti za vječne ideale kršćanstva pod geslom: "Ne popuštajte kulturi smrti, izaberite život!". Pokazao je

kako danas svijet živi otrovan bakterijom smrti koji vreba kroz ratove, sebičnosti, materijalizam i uživanje koje nas vode u smrt (droga, alkoholizam, erotizam). Tom se može suprotstaviti samo Kristova istina i punina života koju nam je donio. Tu je još jednom ponovio: "Otvorite širom vrata svoga srca Otkupitelju."

Kao dobar domaćin iz Evanđelja, ponudio je mladima cijeloga svijeta najbolje što je imao u riznici Crkve u ovaj čas. Pozvao je najeminentnije predstavnike i karizmatičke i strukturalne Crkve, kako to mnogi danas vole reći. Tu su bila najpoznatija imena velikana Duha ovog našeg vremena i prostora: Majka Terezija, Chiara Lubich, osnivačica duhovnog pokreta fokolarina, brat Roger, osnivač ekumenske zajednice i gibanja vezano uz mjesto Tai-zé, te kardinal Gantin crnac iz Rimske kurije, Martini iz Milana, Meisner iz Berlina, Lustiger iz Pariza i još tolike druge osobnosti suvremenog života Crkve.

Kako je samo sve to bilo sročeno, kada je npr. na križnom putu u Colosseu Veronikinu ulogu tumačila Majka Terezija, ta istinska Veronika naših dana. Takvu proslavu Isusova svečana ulaska u Jeruzalem na Cvjetnicu Rim i svijet još nije vidio ne samo radi prisutnog mnoštva nego i ozračja koje je vladalo na trgu sv. Petra, gdje se svečanost odvijala.

U istom tjednu Papa sudjeluje sa osamdeset tisuća sportaša na njihovom svetogodišnjem hodočašću u Rim na olimpijskom stadionu.

Veliki pak Tjedan, a osobito sveto Trodnevlje i sama svetkovina Vazma-Uskrsa zabilježila je nezapamćeno mnoštvo na Papinim misama. Tu je svečanost završetka sv. Godine prenosila mundovizija u režiji Franca Zeffirellija, a pratile su ga milijunske mase po čitavome svijetu.

INTERNACIONALIZACIJA RIMSKE KURIJE

Istovremeno dok je okupiran završnim svečanostima Svete godine Otkupljenja i dok piše apostolsku pobudnicu "Dar Otkupljenja" kojom zapravo završava ovaj izvanredni jubilej, ne zaboravlja ni reformu Rimske kurije, koju je zaželio II. Vatikanski Koncil, a započeo njegov predšasnik papa Pavao VI. Možda oni, koji su očekivali neka spektakularna rješenja, neće biti zadovoljni, ali tko poznaje taj vjekovni aparat Crkve, može biti potpuno zadovoljan, jer su ova imenovanja veliki korak prema naprijed u internacionalizaciji tog centralnog upravnog organa cijele Katoličke crkve

Sa tih tridesetak dekreta kojima je neke umirovio, nekima promijenio mjesto služenja, a neke sa terena pozvao u službu centralnog ureda, sastav vođstva tih mnogih ureda Crkve daje pravu sliku njene univerzalnosti.

Za ilustraciju navedimo samo da među onima, koje je Papa pozvao iz pastve ima jedan Nigerijanac (crnac), jedan Amerikanac, jedan Irac (nadbiskup Dablina), jedan Francuz (nadbiskup i kardinal Marseilla), jedan Madžar i jedan Talijan. U cijeloj toj stvari, najznačajnije u tim imenovanjima je prijenos ovlasti na Kardinala Državnog tajnika da zastupa sv. Oca u svim civilnim i političkim poslovima male Vatikanske države, kako bi se mogao bolje posvetiti svom duhovnom i pastoralnom pozivu Petrova nasljednika koji treba braću utvrđivati u vjeri!

VELIKO MISIJSKO PUTOVANJE NA DALEKI ISTOK

Početak svibnja Papa je poduzeo svoje 21. apostolsko putovanje izvan Italije i drugo u Aziju. Putovanje dugo gotovo kao pojas oko cijele zemaljske planete. Na tom putu posjetio je Crkvu u četiri zemlje. Položaj Crkve u tim zemljama veoma je različit. Dinamična Crkva u Južnoj Koreji, koja je puna životnog dinamizma i puna duhovnih zvanja. Tu korejsku Crkvu Papa potiče da ustraje u svojim nastojanjima, jer može postati rasadištem vjere u Krista u tom dijelu svijeta, ali je istovremeno potiče da ne zaboravi da je nikla iz krvi mučeničke. Tom zgodom Papa je kanonizirao 103 korejska mučenika.

Susreće se sa stasajućom Crkvom u Papui - Novoj Gvineji i Salomonskim otocima. Potomci su to starih ljuđođdera, koji su pred stopeneset godina pojeli prvu grupu misionara, koja ih je došla evangelizirati. Narod je još na veoma niskom stupnju kulture (hodaju goli), ali sjeme Evandjelja se postepeno sije i hvata korijen i na tom tlu, a Papa ih je u tim nastojanjima nastojao učvrstiti.

Crkva na Tajlandiji predstavlja veoma mali procent od cjelokupnog stanovništva te zemlje i tu Crkvu u zametku Papa je došao vidjeti i ojačati. Na cijelom tom putu Papa je nastojao uspostaviti mostove dijaloga sa velikim religijama Istoka koje su obilježile kulture tih azijskih naroda, ali nije zaboravio ni mnoge narode koji nemaju osnovnih ljudskih prava na vjersku slobodu u pojedinim susjednim narodima tih zemalja. Nastojao se sresti sa mnoštvom izbjeglica iz Vijetnama i drugih azijskih zemalja htijući im izraziti svoju ljudsku sućut i kršćansku podršku.

PAPIN POZDRAV MLADIM HRVATIMA

Ne možemo ne registrirati Papinu posebnu pažnju prema našim mladima koji su bili na jubilejskom hodočašću mladih u Rimu. U dva navrata ih je pozdravio hrvatski i to na samom početku kod prvog susreta sa mladima, a na koncu svečanosti na samu Cvjetnicu u 19.00 sati primio je u posebnu audijenciju mladež poljsku, hrvatsku i slovensku. Tekst Papina govora nam je poznat iz Glasa Končala, ali je vrijedna pažnje jedna okolnost iz tog susreta.

Prvo se obratio svojim sunarodnjacima - Poljacima, rekavši im neka se ne ljute, što prednost daje Hrvatima, jer oni imaju dulji staž u kršćanstvu (tri stoljeća prije naše poljske braće primili su sveto Krštenje). U svom govoru je Papa posebno istaknuo: Nacionalni Euharistijski kongres, tristotu obljetnicu svetišta Marije Bistrice i završetak proslava "Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata." - "U vašoj dugoj kršćanskoj povijesti imali ste divna svjedočanstva kršćanske vjere, koje ne smijete zaboraviti, jer su blago bogate vjerske baštine vašega naroda".

Koliko smo mu zahvalni da nam je to dao znati da barem znademo da će nas u srcu nositi i biti s nama povezan u duhu kada nismo imali sreće da nam na tim slavljinama bude najdraži sudionik. Zadovoljimo se da će nas Papa imati u svom velikom pastirskom srcu. I može li biti nešto ljepše od svijesti da si u srcu onoga koji po svom srcu mora biti nasličniji Srcu Kristovu?

Radosna večer starih i bolesnih

U protekloj Svetoj godini Otkupljenja puno toga se dogodilo. Bilo je posebno gibanje među vjernicima. Skupljali smo se da razmišljamo o otajstvima našeg Spasenja, da utvrdimo svoju vjeru, da povećamo svoju ljubav.

Organizirana su posebna hodočašća u oprosne crkve, a osobito su brojna hodočašća bila u subotičku katedralu - baziliku sv. Terezije.

Svaki je susret bio karakterističan, znakovit i zanimljiv. Nadamo se da je svaki taj susret vjernika donio posebnih plodova i ostavio duborke tragove.

Nije moguće i ne želimo upuštati se u sudove koji je susret vjernika ili koja je priredba bila najuspjelija i najbolja, ili najznakovitija, ali uvijek su dopuštena razmišljanja o onom što je bilo i što smo doživjeli.

Ovom prilikom želimo se osvrnuti na jedan skup koji je zbog svojih ljudskih bliskosti i iskrenosti bio osobito dirljiv. To je bio susret bolesnih i starih u subotičkoj katedrali - bazilici, u nedjelju, 8. travnja, poslije podne u 16 sati.

Hodočašće je organizirano iz pojedinih župa u Subotici i okolici. Posebno je organiziran prijevoz i pomoć starima i bolesnima, kojima je to bilo potrebno.

Okupljenima održali su predavanje župnici Blaško Dekanj i Penzes Janos. Govorili su o višem smislu ljudske patnje da unesu svjetlo i mir u duše naših starih i bolesnih patnika i usamljenika. Osnova za predavanje i razmišljanje bilo je apostolsko pismo pape Ivana Pavla II " Salvifici doloris " (Spasonosno trpljenje). Poslije predavanja bila je sv. Misa koju je služio biskup Matija Zvekanović.

U sklopu sv. Mise starim i bolesnim podijeljena je sveta Pričest i bolesničko Pomazanje.

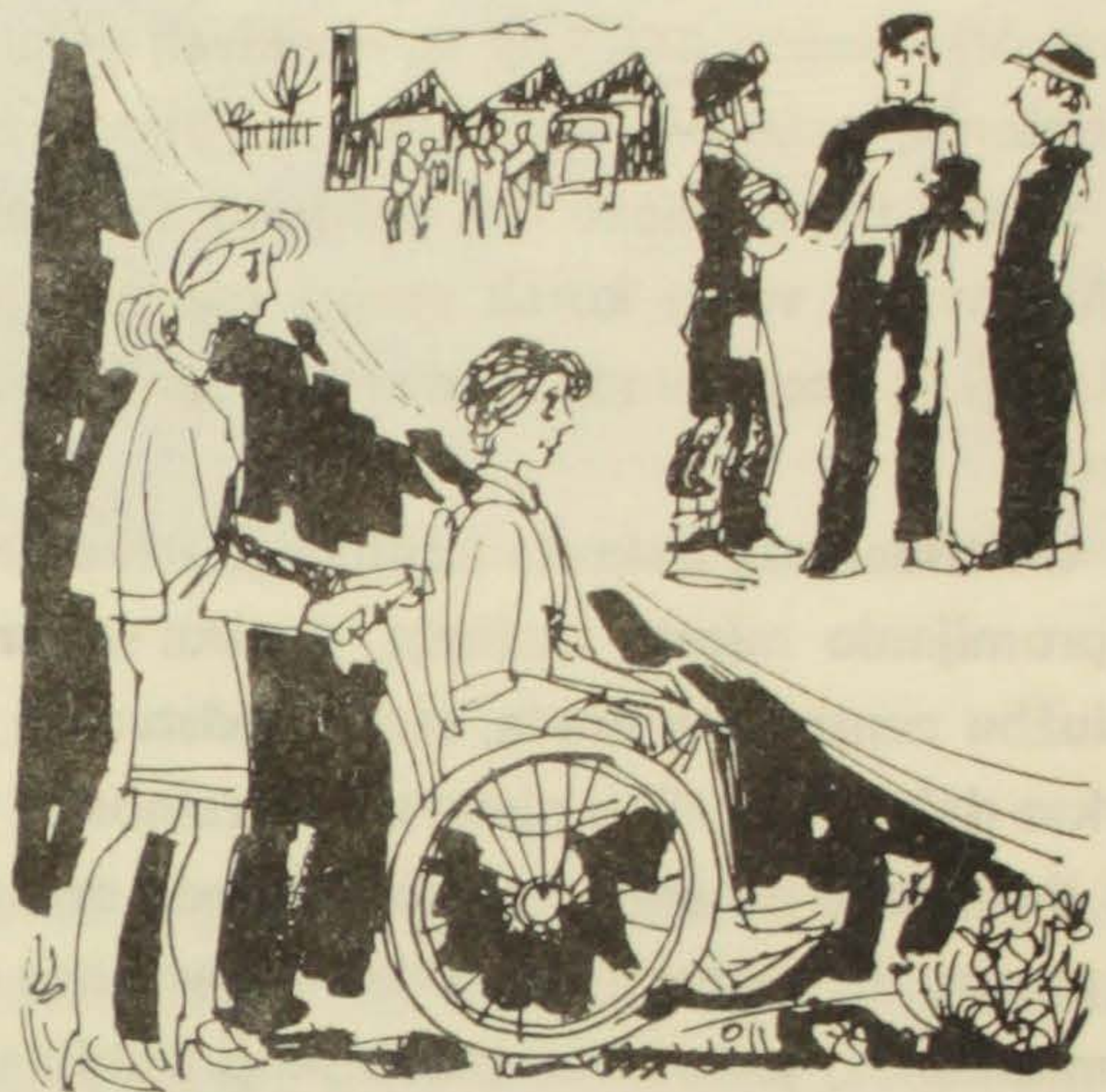
Nakon euharistijskog slavlja u kratkom susretu s biskupom i sa svećenicima prisutnima su podijeljeni mali simbolini darovi.

To su podatci o tome što se dogodilo, ali ovdje je važno ono drugo napomenuti i naglasiti kako su stari i bolesni to sve doživjeli. U svojoj ljudskoj usamljenosti bili su sretni da na njih netko misli i njima nešto posebno priređuje. U većini župa upravo mladi su bili na pomoći da prevezu one kojima je to bilo potrebno. Iznenađujuća je bila nježnost i smisao mladih da budu srdačni i posebno strpljivi prema starima dok su ih vodili ili im pomagali. Stari i bolesni bili su sretni i tu svoju radost mnogi su izrazili toplim riječima i suzama.

Bio je ispunjen sav prostor u crkvi ispred klupa koje su također bile skoro sve popunjene. Dirljivo je bilo promatrati lica tih starih i bolesnih. Vidjelo se da pažljivo slušaju i upijaju svaku riječ, duboko sve doživljavajući i

proživljavajući. Pokazali su duboku sabranost i skrušenost. Ovako skupljeni doživljavali su kako križ patnje doista usavršava čovjeka. Patnja čini čovjeka sabranim i zrelim. S divljenjem smo mogli vidjeti s koliko vjere i oduševljenja su primili svetu Prisčest i sakrament bolesničkog Pomazanja. Kod mnogih se sreća vidjela u susnim očima. Osjetili su okrepljenje i milost prisutnosti Božje.

Poslije svete Mise bio je topli ljudski susret. Biskup i svećenici došli su među stare i bolesne da se kratko s njima pozdrave. Kod svih se osjetila radost i zahvalnost za sve što su im učinili. Tristotine podijeljenih darova nije bilo dosta za sve prisutne.

Još dugo je trajala molitva za tu milosnu večer. Svi su ponijeli u duši neizbrisive doživljaje i još dugo će to sve spominjati kao jedan sretan dan u svojoj staračkoj ili bolesničkoj patnji i usamljenosti.

Bili su radosni stari i bolesni, bili su radosni s njima njihovi ukućani, bili su radosni mladi koji su učinili djelo milosrđa, a sa svima se radovala Majka Crkva.

Ovo zajedničko hodočašće sve nas je zbližilo. Briga za stare, nemoćne i bolesne je briga za Krista koji pati. Njega imamo uvijek pored sebe. Tada smo osjetili da smo jedno drugom bliži. Služba drugom nas obogaćuje i zbližuje....

Ovaj susret sa starima i bolesnima bio je posebna prilika da razmišljamo o vrijednosti ljudske patnje, kako mi trpimo s Kristom i Krist u svojoj ljubavi trpi s nama...

Na kraju svih ovih razmišljanja želimo dati prijedlog da korizmu svake godine treba obogatiti ovako smišljenim i znakovitim programom duhovnog obogaćivanja kao što je bilo ove godine kad su u nekoliko skupova bili obuhvaćeni svi staleži vjernika.

Neka to ostane kao velika tekovina protekle Svete Godine.

sudionik

SV. GODINA U SOMBORSKOM DEKANATU

Vjernici Somborskoga dekanata su zajedničkim slavljinama u Bačkom Monoštoru pred likom bijele Fatimske Gospe zaključili jubilarnu Svetu godinu Otkupljenja. U nedjelju, 1. travnja popodne u 3.00 sata okupili su se na monoštorskoj kalvariji vjernici mađarskoga jezika. Tu su u lijepom ambijentu kalvarije doživjeli pokorničko bogoslužje i križni put, a zatim se u procesiji uputiše u župnu crkvu na sv. ispovijed, poslije koje je slijedila koncelebrirana sv. misa. Propovijedao je vlč. Pósa László. Uz domaće vjernike u zajedničkom slavlju su sudjelovali i gosti iz Svetozara Miletića, Čonoplje, Bezdana i Sombora. Lijepo vjeroničko zborovanje zaključeno je pozdravom, a hodočasnici su imali priliku poljubiti i moći svetoga Križa.

Istim redosljedom teklo je i hodočašće vjernika hrvatskoga jezika u nedjelju, 8. travnja. Pred likom raspeta Otkupitelja svi slušaju Božju riječ o otkupljenju, o milosrđu. I hodanje od postaje do postaje i promatranje cijene našega otkupljenja zaista je dobra prilika da se u vjerniku razvije skrušenost i raspoloženje za sv. ispovijed. To pokorničko bogoslužje, koje od križnoga puta vodi na životni put, lijepo je simbolizirala procesija kroz selo. Od kalvarije do svetišta u crkvi. To je kao prolaz, hodanje kroz ovaj zemaljski život, dok ne stignemo do nebeskoga svetišta. Župnik iz Petlovca, vlč. Nikola Kraljević sijao je sjeme riječi i na kalvariji i pod koncelebriranom sv. misom u crkvi. Biblijski križni put na kalvariji organizirali su mladi iz domaćinske župe. U slavlju su sudjelovali vjernici iz Svetozara Miletića, Bačkog Brijega, koji su došli autobusima kao i mnogi drugi koji su osobnim kolima došli u Monoštor iz Sombora i ostalih župa. Najbrojniji su bili Monoštorci, domaćini.

Hodočasnicima će ostati u lijepoj uspomeni desetljećima ne doživljena procesija po ulici. Za mnoge mlađe vjernike to je doživljaj, koji nisu nikada doživjeli. Za starije to je bila prilika da se sjete velikih i svečanih procesija koje su se nekada vodile ulicama naših gradova i sela. Osim što su svojim usnama mogli dotaknuti moćnik s moćima svetoga Križa, na lijepo zajedničko zborovanje vjernike Somborskog dekanata podsećat će spomen sličice, podijeljene u Bačkom Monoštoru. A što je najljepše, svi su bili zajedno s Marijom, Majkom Isusovom. Svi su okrijepljeni istim sakramentom pomirenja u sv. ispovijedi, svi su nahranjeni istim Kruhom života na spomen 1950. obljetnice Isusove otkupiteljske smrti.

Proslavivši tako zajedničkim slavljem jubilej našega otkupljenja, vjernici i svećenici Somborskog dekanata se vratiše svojim kućama da na Uskrs diljem biskupije budu jedno sa svetim Ocem kad sav katolički svijet zapjeva "Tebe Boga hvalimo", označivši tako kraj najveće obljetnice u povijesti svijeta.

Krunoslav

ZAVRŠETAK SV. GODINE

7

U SUBOTIČKOJ KATEDRALI

Subotička katedrala - bazilika sv. Terezije tokom protekle jubilarne Svete godine Otkupljenja bila je stjecište vjernika na mnogim skupovima i hodočašćima pa obzirom na sve vanjska znakove može se reći da su sve te priredbe uspjele. Nadamo se da su donijele velike koristi u vjerskoj i duhovnoj obnovi pojedinaca, ali o tome ne možemo donositi sudove, jer jedino su Gospodinu poznate tajne ljudskih duša i srdaca.

U subotičkoj katedrali - bazilici Sveta godina je završena na Uskrs svečanom biskupskom Misom koju je prikazao biskup Matija Zvekanović. Poslije svete Mise otpjevana je zahvalna pjesma 'Te Deum laudamus' (Tebe Boga hvalimo).

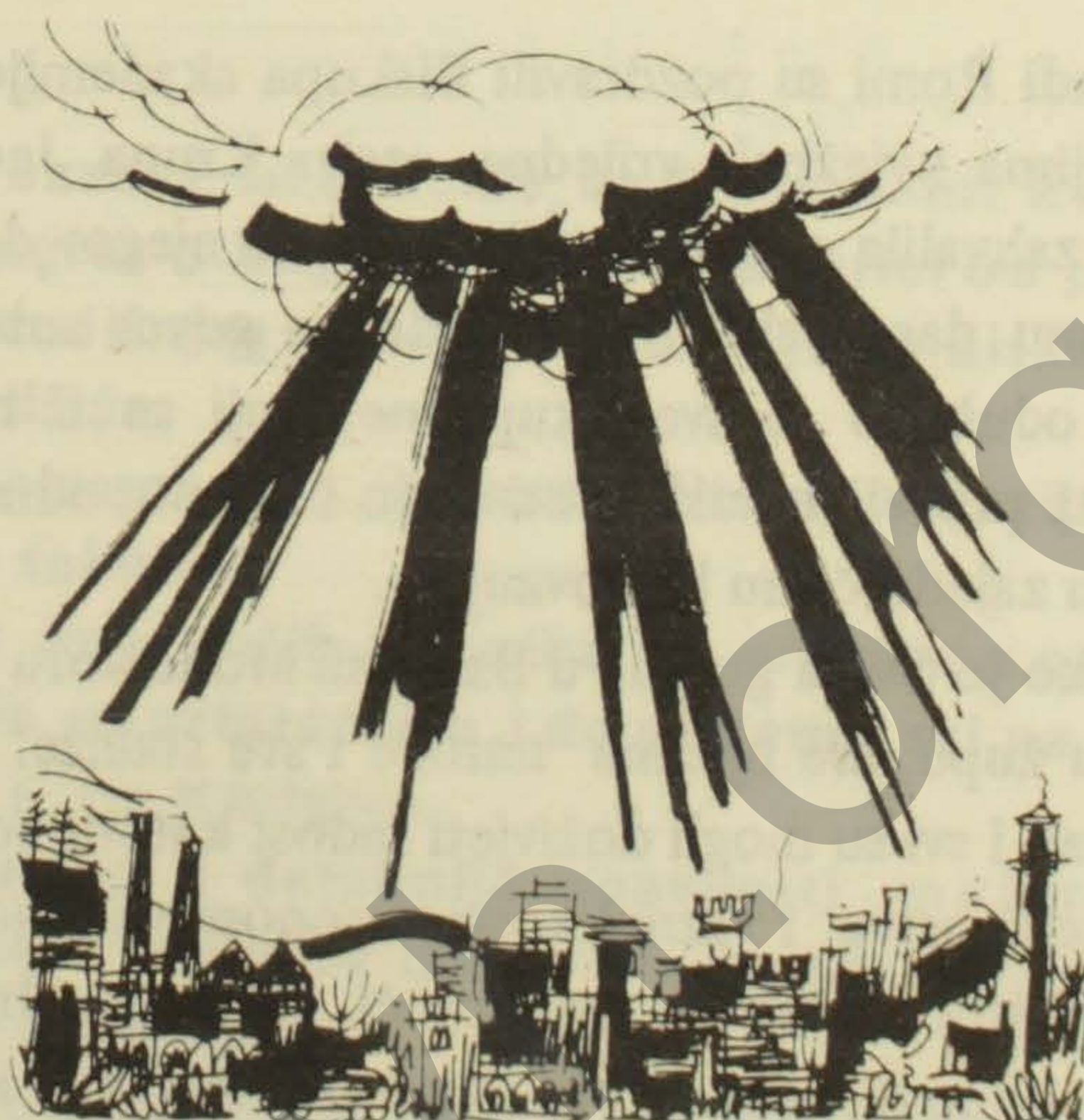
Prigodom otvaranja Sv.godine Otkupljenja, na Blagovijest 1983. g. , u katedralu je u svečanoj procesiji unešen križ koji je donešen iz Jeruzalema kad je 1977. g. bilo hodočašće svećenika i vjernika iz Subotičke biskupije.

Tokom cijele Svete godine taj križ je stajao pred sporednim oltarom i pred njim je gorjela uskrsna svijeća.

Sad na proslavi završetka Svete godine, poslije otpjevane zahvalne pjesme, biskup je u pratnji asistencije otišao do jeruzalemskog križa i ugasio uskrsnu svijeću.

Tako je na slikovit način označen završetak Svete godine.

B.

završetak sv. godine

ZAVRŠETAK SV. GODINE U B. PALANCI

Na svetkovinu Uskrsa svečano je završena sv. Godina Otkupljenja. Sveto Trodnevlje je proslavljeno u znaku jubileja. Za Uskrs su bili obnovljeni svi križevi po poljima i raskršćima, osobito onaj križ pred bivšom crkvom sv. Elizabete u Novoj Palanci, na kojem je otkrivena i spomen ploča za tu crkvu koja je u ratnim nedaćama stradala.

Na uskršnjoj večernjoj Misi, koju je predvodio ovogodišnji mladomisnik vlč. Andrija Anišić, zaključena je sveta Godina. Mladomisnik je održao i prigodnu homiliju, podijelio svečani mladomisnički blagoslov i uz "Tebe Boga hvalimo" i zvonjavu zvona zaključio jubilejsko slavlje.

Župnik

DUHOVNA OBNOVA ROMA

Ustrajni rad monoštorskih župnika, velika zauzetost sadašnjeg župnika i dekana preč. Ivana Vizentanera i njegova kapelana vlč. Marijana Đukića nisu bili uzaludni. Pozivali su cijelu župu. Odazvala se cijela župa. Na svetogodišnju obnovu se okupio lijepi broj monoštorskih Roma. 22. i 23. ožujka se okupiše Romi, mahom omladina i mlađi ljudi u svojoj župnoj crkvi. Vrhunac svetogodišnjeg dana za Rome bio je 24. ožujka u 9 sati kad je u Bački Monoštor došao nekadašnji monoštorski župnik, naš biskup Mons. Matija Zvekanović. Osobno je predvodio pokorničko bogoslužje, ispovijedao sa svećenicima, a zatim predsjedao koncelebriranoj sv. misi. Među 320 Roma našao se dobro uvježbani pjevački zbor. Pjevaju mladi. 320 svetih pričesti.

Mladi Romi su pozdravili Biskupa akademijom koju je s njima uvježbala vrijedna sestra Kruna. Jedna djevojka je zahvalila gospodinu Biskupu za njegov dolazak i predala mu dar. Vrlo lijepi i srdačan govor subotičkog biskupa oduševio je sve okupljene, koji su u radosti i sabranosti proveli u crkvi od 9 do 1 sat popodne. Susret je završen zajedničkim blagovanjem.

Tako je Sveta godina u Bačkom Monoštoru obuhvatila cijelu župu, sve njezine narode i sve staleže. A svi su se odazvali i svi su mogli doživjeti radost katoličkog zajedništva i jedinstva i raznolikosti. I ponosno su mogla zvoniti monoštorska zvona oglašujući završetak Jubileja i početak obnovljenog života župe sv. Petra i Pavla na obali lijepog Dunava.

Krunoslav

BAČKI MONOŠTOR

Kolikogod monoštorska korizma imala svoju tradiciju i uhodani način slavljenja, ipak je ove godine bila ljepša i bogatija. Svakog četvrtka kroz korizmu vjernici su se okupljali po kućama na zajedničku molitvu - Getsemansku uru u noći od 11 do 12 sati. Obilazeći seoske kuće kod blagoslova kuća, monoštorski su svećenici pozivali sve ljude, sve župljane na duhovnu obnovu.

Pozivi svećenika su naišli na lijep odjek. O tome rječito govore i one obitelji koje su pred našim biskupom okupljene (njih 21). Posvetile su sebe sa svim svojim članovima Bezgrešnom Srcu Marijinom.

Monoštorski vjernici mađarskoga jezika sudjelovali su u trodnevnoj duhovnoj obnovi koju je vodio vlč. Pósa László.

Vlč. Nikola Kraljević, župnik iz Petlovca predvodio je duhovnu obnovu za sedamdeset mladih kroz dva dana.

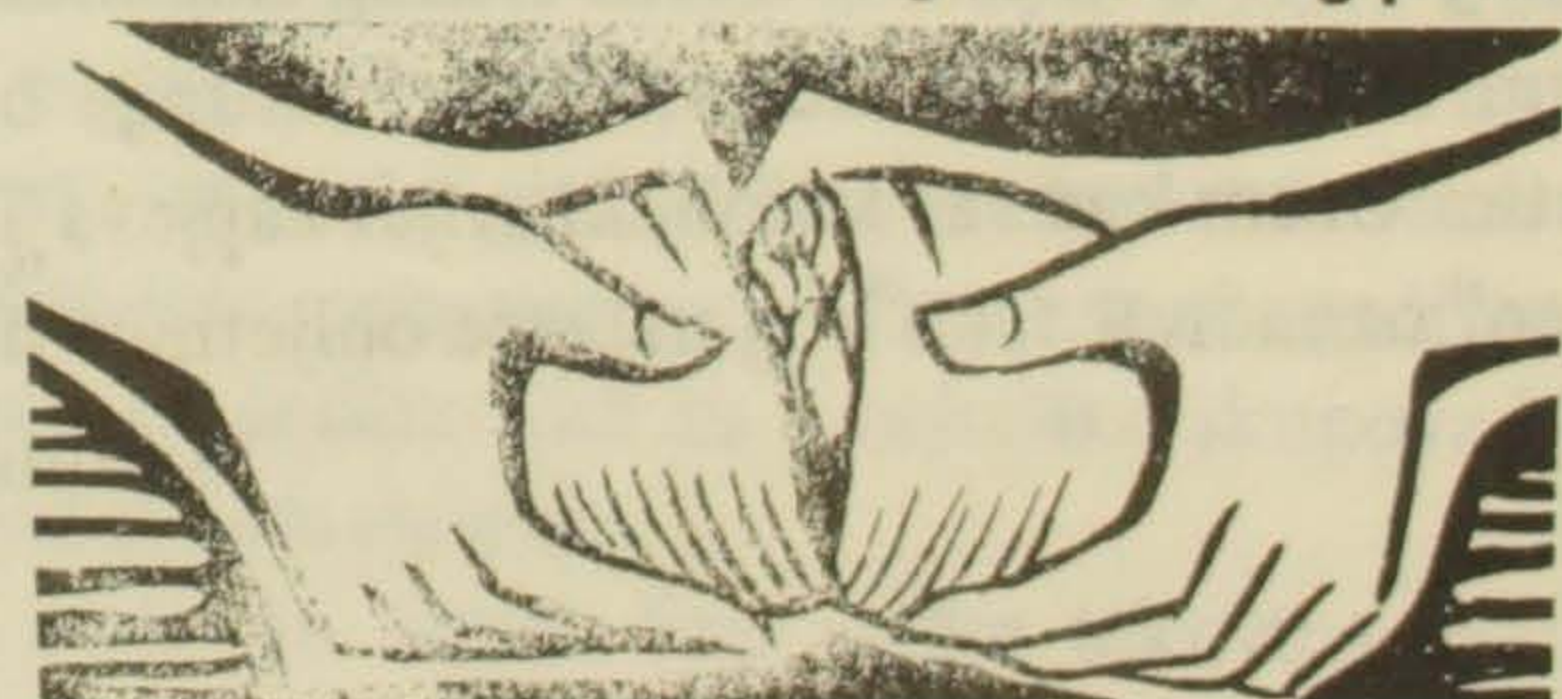
Bački župnik, Stjepan Beretić vodio je isto takvu duhovnu obnovu za mlade bračne parove, dok je za najbrojniju skupinu starijih vjernika dvodnevnu obnovu vodio župnik iz Futoga vlč. Željko Augustinov.

Uz pomoć časnih sestara i zalaganje svećenika jedva da je koji bolesnik ostao bez jubilarne, oprosne sv. ispovijedi i Pričesti.

Kao da su sve te pobožne vježbe monoštorskih vjernika hranjene na dnevnom križnom putu u župnoj crkvi. Svaki puta se na toj pobožnosti okupljalo puno djece i mladih. Oni sami predmole i predvode pobožnost. Zato su i znali njih čak 200 ispuniti cijeli sat klanjanjem i pobožnošću poslije obreda Velikog Četvrtka.

Dok su mladi molili u crkvi, dotle su pobožne žene okupljene oko bolesnika po kućama molile getsemansku uru. Tako je cijela župa bdjela s Gospodinom.

1000 svetih pričesti na dan Uskrsa govore također o obnovi cijele župne zajednice. Dodali se tome još i veliki odaziv svih monoštorskih katolika prigodom dekanatskih hodočašća, tada se dobiju samo nabrojani podaci suho nabacani, ali iza njih stoji duh vjere, pobožnosti i ustrajne odanosti monoštorskog katoličkog puka.

Krunoslav

Poziv na N. E. Kongres

U svojstvu predsjednika Središnjeg odbora za pripremu Nacionalnog euharistijskog kongresa Crkve u Hrvata, radost mi je obavijestiti Vas i sve katolike hrvatske, mađarske, slovačke, njemačke i ostalih nacionalnosti u Vašoj biskupiji da Crkva hrvatskog jezika slavi Euharistijski kongres 8. i 9. rujna 1984. godine u Zagrebu i Mariji Bistrici. Njime završava 9 godišnju proslavu 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata, o 300. godišnjici našašća kipa Bistričke Gospe.

Dok slavimo Euharistiju kao izvor najdubljeg našeg zajedništva s Isusom Kristom, želimo to zajedništvo živjeti ponajprije sa svima onima s kojima smo jedno u vjeri. U smislu tog zajedništva pozivamo Vas i sve katolike Vaše biskupije da sudjeluju na kongresnim svečanostima u Zagrebu i Mariji Bistrici.

Podvečer 8. rujna predviđen je program u zagrebačkim crkvama za katolike različitih nacija. Smatramo da bi bilo vrlo uputno rezervirati jednu od crkava i za katolike Mađare (eventualno i za Slovake). Za svaku Vašu sugestiju u tom smislu bit ćemo Vam veoma zahvalni.

Bratski Vas pozdravljam,

odani Vam u Gospodinu
Predsjednik Sred. odbora NEK-a
+ Josip Pavličić

U Zagrebu, 28. 5. 84.

SMJERNICE U NAŠOJ BISKUPIJI:

U vezi prednjega poziva predsjednika Središnjeg odbora NEK-a, kojim se pozivaju svi vjernici katolici naše Domovine, da se priključe ovom slavlju, i naša biskupija sa svojom nacionalnom šarolikošću rado se uključuje u ove završne svečanosti. Trebamo se duhovno pripremiti. Trebamo se koliko je moguće uključiti u hodočašće i sudjelovati u Euharistijskom Kongresu '84. Molim i pozivam braću svećenike, da se ravnaju po slijedećim načelima, koji su doneseni nakon savjetovanja sa našim Liturgijskim vijećem:

1. Organizacija oko priprave i odvijanja hodočašća povjerava se Poslovnom odboru Liturgijskog vijeća naše biskupije, koje je i dosada uvijek organiziralo slične programe.
2. Neka se prati sve u katoličkom tisku, što se najavljuje i sugerira u vezi sa NEK-om. Neka Dekani sa svojim područnim svećenstvom

razgovaraju i objavljuju pripremu: molitvenu, liturgijsku i pastoralnu. Zato su osobito dobro došla proštenja i posebna okupljanja u raznim ljetnim susretima.

3. Posebno trinaesto-dnevna pobožnost, neka se objavi tamo gdje je to moguće po Vodiču koji će Središnji Odbor izdati koncem srpnja i mi ćemo poslati na sve župe.
4. Poslovni odbor Liturgijskog vijeća će preko našega Cirkulara objaviti programe i sugestije. Predstavnik naše biskupije u Središnjem odboru je g. Andrija Kopilović, pa u svakoj nejasnoći možete se obratiti na njegovu adresu.
5. Kako možete primijetiti iz poziva za sve narodnosti naše biskupije će biti određene crkve u Zagrebu i način sudjelovanja u M. Bistrici.

Braćo svećenici!

Iskoristimo svaku mogućnost za naše vjernike. Neka Bog blagoslovi i ovaj pastoralni rad i neka bude na izgradnju Crkve, Tijela Kristova.

Preporučamo slijedeći broj SLUŽBE RIJEČI koja će objavljivati teme za propovijedi kao pripremu na Kongres. Kongresni znak za sve vjernike je Lik Bistričke Gospe, koji se može nabaviti ili u TENI ili kod g. Andrije Kopilovića. Bilo bi lijepo kada bi uz Križ Kristov u našim kućama stajao i ovaj mili LIK Bogorodice.

Matija Zvekanović, biskup

Pozvani smo, dakle, na Nacionalni Euharistijski kongres u Zagrebu i Mariji Bistrici od predsjednika Središnjeg odbora NE kongresa biskupa Josipa Pavličića.

Pozvani smo od našeg biskupa Matije Zvekanovića također.

U ime Vaših župnika i u svoje ime pozivamo Vas da se pripremate i da pođemo svi na h o d o č a š ć e na Kongres.

Prijave i detaljnije obavijesti možete dobiti na Vašem župnom uredu ili na adresi Uredništva ' Bačkog klasja '.

Kongres će se održati 8. i 9. rujna o.g., a prijave treba slati ili se prijaviti što prije.

NACIONALNI EUHARISTIJSKI KONGRES

— bit će:

zborovanje Crkve u Hrvata na koje su pozvane i sve druge domaće Crkve i jezici

Postaja Kongresa

MARIJA BISTRICA

Hrvatsko nacionalno svetište

Mala povijest svetišta

Bistrica se spominje kao sijelo župne crkve sv. Petra i Pavla god. 1334. u popisu župa zagrebačkog arhidakona. Novije čašćenje Majke Božje Bistričke možemo računati od 16. srpnja 1684. kada je ponovno pronađen drevni crni, drveni Gospin kip koji je dotada dugo vremena — zbog turske opasnosti — bio zazidan u začelju bistričke crkve. Poticaj za pronalazak kipa dao je tadašnji zagrebački biskup, pavlin iz Remeta, Martin Borković.

Zbog sve većeg priljeva romara-proštenjara početkom XVIII. stoljeća počinje proširenje bistričkog svetišta.

U listopadu 1710. hrvatski sabor izražava zavjet da će u crkvi blažene Djevice Marije podići dostojan veliki oltar. Taj je zavjet izvršen god. 1721.

Novouređenu crkvu posvećuje tadašnji zagrebački biskup Đuro Branjug. Bilo je to 13. srpnja 1723.

Za vrijeme župnika Žerjavića (1875—1911) pristupa se velikom proširenju i restauraciji crkve i uređenju cijelog prošteničkog prostora. Sam biskup Strossmayer hodočasti na Mariju Bisticu god. 1879. da potakne te obnovne radove.

U to vrijeme, uoči Velike Gospe 1880, izbio je u svetištu veliki požar. Vatra je poštjednula samo glavni oltar i čudotvorni lik.

Već 3. lipnja 1883. posvećuje novu crkvu zagrebački nadbiskup kardinal Mihalović.

Papa Pio XI. daje bistričkoj crkvi naslov male bazilike, 4. prosinca 1923.

Bistrička su se hodočašća ponovno razmahala god. 1935. kada — za vrijeme zagrebačkog hodočašća — nadbiskup dr Antun Bauer zlatnom krunom kruni Isusov i Marijin lik.

Najveći uspon doživjela je Marija Bistrica na Veliku Gospu 1971. kad se ondje proslavila završna euharistijska svečanost međunarodnog mariološkog i marijanskog kongresa što se — odlukom pape Pavla VI. — održavao u Zagrebu i Mariji Bistrici. Začetnik kongresa bio je hrvatski franjevac, učenjak svjetskog glasa o. Karlo Balić. Kongresu i kongresnom slavlju predsjedao je Papin izaslanik, naš kardinal Franjo Šeper. Za to je slavlje bilo nagnulo ovamo preko 100.000 Kristovih poklonika i Marijinih pobožnika sa svih strana naše domovine. Tu su bili nazočni i svi naši biskupi.

ALBE VIDAKOVIĆ

20. OBLJETNICA MSRTI

Dvadeseta obljetnica smrti ALBE VIDAKOVIĆA je prikladan momenat da opet malo zastanemo pred velikim djelima koja je on učinio na području izučavanja i unapređenja crkvene glazbe.

Albe Vidaković je u svom kratkom životu učinio toliko mnogo da je potrebno nekoliko studija da bi se sve obuhvatilo. Zato ćemo se samo kratko osvrnuti na život i rad ovog našeg velikog skladatelja i glazbenika.

A. Vidaković je rođen u Subotici dne 2. listopada 1914. g., gdje je polazio osnovnu školu i četiri razreda niže gimnazije. U svom rodnom gradu dobio je i prvo glazbeno obrazovanje u Muzičkoj školi.

1928. g. s prvom grupom sjemeništara odlazi u stari bosanski vezirski grad Travnik i nastavlja više razrede u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji, koju su vodili oci isusovci. Tamo je maturirao 1932. godine.

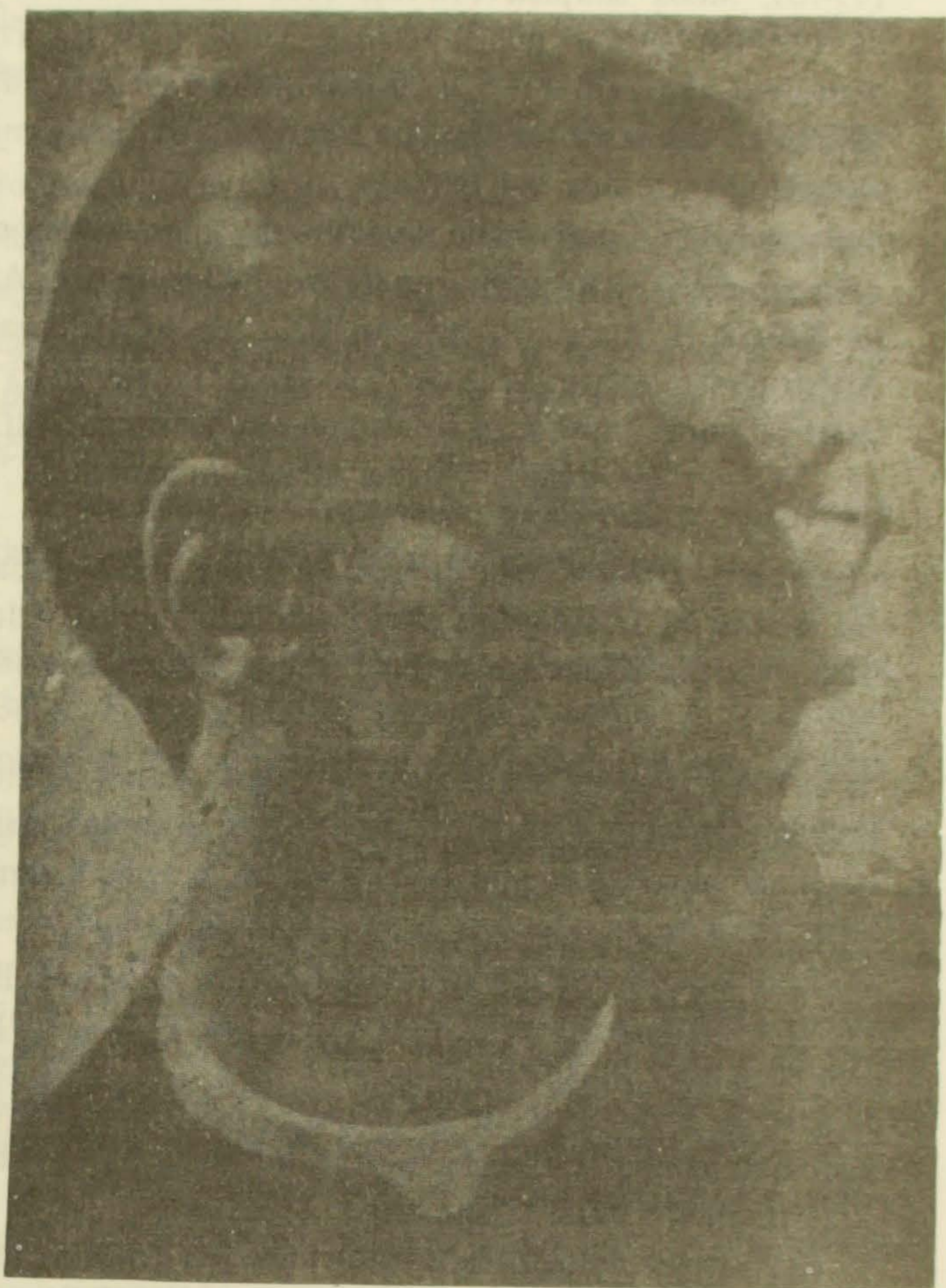
Te godine u jesen A. Vidaković je počeo teološke studije na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Svoj boravak u ovom velikom hrvatskom kulturnom centru iskoristio je za studij glazbe kod prof. Franje Dugana. Učio je harmoniju, kontrapunkt, harmonizaciju gregorijanskog korala i glazbene oblike. U tim godinama su njegovi prvi javni nastupi kao dirigenta.

Godine 1937. bilo je njegovo svećeničko ređenje i svečana mlada Misa u subotičkoj katedrali.

Biskup Lajčo Budanović je osnovao sjemenište "Paulinum" i namjeravao je otvoriti katoličku gimnaziju u Subotici. Zato je grupa mladih svećenika (Aleksa Kokić, Marin Šemudvarac, Marin Vakoš, Albe Šokčić i Mészáros Károly) otišla na studij u Zagreb. A. Vidaković je 1937. g. poslat u Rim na studij na Papinski institut za crkvenu glazbu.

Diplomirao je 1941. g. na dva odsjeka i to: na odsjeku za crkvenu kompoziciju i na odsjeku za gregorijanski koral. Tako je postigao akademski stupanj magisterija.

Zbog ratnih prilika i okupacije nije bilo nikakvog izgleda za djelovanje u Subotici. Zato se 1941. g. A. Vidaković vratio iz Rima u Zagreb i tamo se uključio u glazbeni život.

Iste godine imenovan je za profesora na Hrvatskom državnom konzervatoriju u Zagrebu, gdje je na Visokoj školi predavao gregorijanski koral i dr. a na Srednjoj školi je predavao harmoniju, kontrapunkt i orgulje.

1. ožujka 1942. g. imenovan je za regensa chori (za ravnatelja zbora) u zagrebačkoj prvostolnoj crkvi i na toj dužnosti je ostao sve do svoje smrti 1964. g. Tako se uključio u glazbeni život zagrebačke katedrale i vrlo mnogo je učinio za organizaciju katedralnog zbora s kojim je redovito nastupao i na taj način je unapređivao crkvenu glazbu, koja je pratilac i sastavni dio svih liturgijskih obreda.

Svojim radom A. Vidaković je obnovio liturgijsko pjevanje u zagrebačkoj katedrali i odredio je pravce i udario temelje svim onim pokretima kod nas u crkvenoj glazbi, koje je potaknuo Drugi vatikanski koncil u liturgijskim reformama.

Osim nastupa na liturgijskim svečanostima, organizirao je niz duhovnih koncerata koje je nazvao "Glazbena razmišljanja". Svaki je koncert bio posvećen posebnoj temi i s posebnih predavanjem.

Svojim skladateljskim radom A. Vidaković je obogatio našu duhovnu baštinu crkvene glazbe djelima od trajne umjetničke vrijednosti. Svoja djela je uglazbio u različitim oblicima, od kantate i himne do oratorija. Ali, ipak najpoznatije i najviše su izvođene njegove mise, od kojih možemo neke navesti: iz dačkih dana je Hrvatska misa. Zatim slijedi Missa Caeciliana (1942), Missa Gregoriana

(1946), Missa simplex (1946), Prva staroslavenska misa (1950), Druga staroslavenska misa (1950), Treća staroslavenska misa (1953). Ostala njegova glazbena djela zaslužuju posebnu studiju za nabranje, ocjenjivanje i tumačenje.

Ipak bismo ostali dužni i nepravedni da ne spomenemo solo pjesme A. Vidakovića na stihove našeg pjesnika Alekse Kokića, kao što su: "Cincokrt", "Bački madrigal" i šesteroglasna zborna skladba "Božur". Uz ove treba navesti posebno vrijedne tri solo popijevke na narodne stihove: "Vinac Divojački", "Tužna jadna, da sam voda ladna", "Oj, Ivane Ivaniću".

Za proučavanje naše duhovne baštine crkvene glazbe od velikog su značenja znanstvena istraživanja A. Vidakovića. Ali, nije ih mogao završiti zbog svoje prerane smrti.

Teško je navesti sva područja njegova rada kao što je uređenje glazbenog arhiva Male Braće u Dubrovniku, sakupljanje muzičkih neumatskih kodeksa, pregled knjižnica u Splitu, Trogiru i Hvaru, proučavanje starih Sakramentara u Metropolitanskoj knjižnici u Zagrebu. O tim temama on je objavio nekoliko znanstvenih radova u izdanjima Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.

Ovo je samo mali dio učinjenog posla i čovjek ostaje zadivljen kolika je trebala ljudska upornost da se u tako kratko vrijeme uradi tako mnogo i vrijedno.

Imao je još mnogo planova, ali želio je i druge uključiti u taj rad i zato je dao inicijativu da se pri Katoličkom bo-

goslovnom fakultetu u Zagrebu osnuje Institut za crkvenu glazbu. To je ostvareno 1963. g.

I upravo kad je sa svojim suradnicima želio poći na nova područja istraživanja naše glazbene baštine i na unapređivanje suvremenog glazbenog stvaranja, došla je nenadano bolest i brzo zatim smrt u zagrebačkoj bolnici, 18. travnja 1964. g. na veliku žalost katoličke javnosti širom naše Domovine.

Subotica, kamo je tako rado navraćao i pratio sva duhovna gibanja, primila ga je ožalošćena da mu dade trajno utočište u svojoj grudi.

U utorak, 21. travnja u 10 sati bio je u subotičkoj katedrali rekvijem kojeg je služio Albin školski drug, biskup Matija Zvekanović, a pjevali su zagrebački bogoslovi koje je A. Vidaković vodio i učio.

Poslije podne u tri sata, nakon odrješenja u katedrali, obavljena je s a h r a n a u subotičkom Bajskom groblju uz prisustvo mnogo svećenika i naroda.

U Zagrebu, rad i djelo pokojnog A. Vidakovića je nastavio Institut za crkvenu glazbu, koji se razvio u instituciju s uspješnim djelovanjem na raznim glazbenim područjima.

U Subotici je nastavio djelo našeg pokojnika katedralni zbor "Albe Vidaković", koji je kroz 10 godina svoga postojanja mnogo učinio na čuvanju naše duhovne kulturne baštine i na njegovanju duhovne umjetnosti u vidu crkvene glazbe.

Al - Be

Komemoracija

20. OBLJETNICA SMRTI

ALBE VIDAKOVIĆA

Subotica kao rodni grad našeg velikog skladatelja i muzikologa Albe Vidakovića (1914 - 1964.) željela je što svečanije sjetiti se svog velikog sina povodom 20. obljetnice njegove smrti u Zagrebu.

Komemoracija je bila dva dana (29. travnja i 6. svibnja 1984. god.)

U nedjelju, 29. travnja, u 18 sati, u katedrali - bazilici sv. Terezije u Subotici bila je sv. misa zadušnica za pokojnog A. Vidakovića, koju je služio subotički biskup Matija Zvekanović, a asistirali su vlč. Franjo Vujković i vlč. Blaško Dekanj.

U svojoj homiliji pod sv. misom biskup M. Zvekanović je vrlo lijepo povezo liturgijska čitanja te nedjelje sa životom pokojnog A. Vidakovića. U liturgijskim čitanjima je naglašena radost kršćanskog života, "a karakteristična crta našeg dragog Pokojnika je radost života vjere i poziva." A. Vidaković je radosno proživio svoj život svećenika i glazbenika. U svim prilikama, bez obzira na teške okolnosti, pokazivao je radost života i svoga zvanja. Tu radost je prenosio i na sve ljude s kojima je bilo na koji način surađivao

Pod sv. misom je pjevao subotički katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić, a na orguljama je pratila Jelena Demšedi. Zbor je skladno otpjevao II staroslavensku misu A. Vidakovića, gdje su došli do izražaja pojedini dijelovi u svojoj melodioznosti i snazi glasova.

Gost zbora te večeri bio je Ante Sekulić, koji je rođen u Subotici 1955.g. a sad živi i radi u Zagrebu kao liječnik. On je posebno na orguljama odsvirao tri skladbe. Na početku sv. mise je svirao Toccato u D molu Maxa Regera. Pod sv. misom je svirao Koncert za flautu i orgulje u D duru, II dio Josepha Haydna. Na flauti je svirala s. Mirjam Pandžić. Poslije sv. mise je svirao Fantaziju i fugu za orgulje A. Vidakovića.

Skladno pjevanje zbora i umjetničko sviranje A. Sekulića doprinijelo je da je ova sv. misa zadušnica bila ozarena nekom posebnom svečanošću. Sretna je zamisao da se u goste pozove mladi orguljaš Ante Sekulić, koji je pokazao da potpuno vlada tim starim klasičnim instrumentom pa može uspješno izvesti i najteže skladbe. U sviranje je unio svega sebe i zato je uspio oduševiti slušaoce. Treba poželjeti češće takva gostovanja.

U nedjelju, 6. svibnja, u 19,30 sati u subotičkoj katedrali - bazilici sv. Terezije bio je koncert zbora "Albe Vidaković". Program je bio vješto sastavljen u svojoj raznolikosti. Osim nastupa katedralnog zbora bio je niz ostalih točaka.

Koncert je bio u čast pok. A. Vidakovića i zato je zbor otpjevao nekoliko njegovih skladbi: "Magnificat", a zatim dijelove njegove Mise simplex i "Slavu" iz II staroslavenske mise. Dječji zbor je otpjevao pjesmu "Djecu k meni vodite" (glazba A. Vidakovića, riječi biskupa Mije Škvorca).

Od hrvatskih skladatelja bili su zastupljeni: stari hrv. skladatelj Vinko Jelić: Cantate Domino (Pjevajte Gospodinu), (pjevala solo sopran Terezija Buljovčić - Jegić, na orguljama pratila s. Mirjam Pandžić). Suvremeni hrvatski skladatelj i orguljaš Anđelko Klojučar: Dječja misa, (riječi: Serafin Mičić), pjevao je dječji zbor. Suvremeni subotički hrvatski skladatelj Milan Asić: Psalam 136 (Pjevala solo sopran s. Karmela Kovačević uz pratnju mješovitog zbora i orgulja).

Osim toga, bilo je nekoliko točaka na orguljama: Johann Christian Pepusch: Sonata za flautu i orgulje F dur (na flauti je svirala s. Mirjam Pandžić, na orguljama je pratila Jelena Demšedi). Gost zbora je bio mladi orguljaš Libor Dudaš, koji je rođen u Osijeku 1966. god. Živi u svom rodnom gradu i učenik je 4. razreda Srednje glazbene škole i glavni predmet mu je klavir, a 4 godine uči orgulje kod s. Klementine Franc, koja je bila učenica pokojnog A. Vidakovića. L. Dudaš je na ovom koncertu izveo na orguljama tri skladbe klasičnih majstora: Johann Sebastian Bach: Ich ruf' zu dir, herr Jesu Christ (Isuse, ja te zovem). Cesar Franck: Preludij, fuga i varijacije. J. S. Bach: Fantazija fuga - G mol.

Libor Dudaš svira na orguljama

Mladi orguljaš L. Dudaš je unio sav svoj mladenački polet u sviranje i osjetilo se da mu je to velika radost. Zato je kod slušalaca izazvao ugodno zadovoljstvo.

Da bi unijeli novost u program i da slušaoci ponovno čuju gregorijanski koral, nastupio je zbor subotičkog sjemeništa "Paulinum", "Schola cantorum" pod ravnanjem Josipa Mioč. Sjemeništarci su, uspijevajući uživiti se u melodiju i ritam gregorijanskog korala, skladno otpjevali dvije pjesme: Ave Maria i Vexilla regis (Barjaci kraljevi kreću).

Radi lakšeg razumijevanja, iznijet ćemo kratke podatke o našim i stranim starim skladateljima.

Vinko Jelić je rodom iz Rijeke (1596. god.). Nije sigurno utvrđena godina smrti, ali vjerojatno je umro 1636. g. Bio je svećenik, a kasnije kanonik. A. Vidaković je obradio dio njegovu veliku zbirku duhovnih kompozicija "Parnassia Militia". Iz te zbirke je i pjesma "Cantate Domino" (Pjevajte Gospodinu).

Johann Sebastian Bach je jedan od najvećih svjetskih kompozitora. Rođen je 1685. god. u Njemačkoj, gdje je i umro u Leipzigu 1750. god. Bio je orguljaš u crkvi i najpoznatije su njegove brojne skladbe za orgulje. Pored toga, komponirao je vokalna i instrumentalna djela.

Cesar Franck je rođen u Liježu u Belgiji 1822. god. a umro je u Parizu 1890. god. Komponirao je instrumentalne kompozicije za orkestar, za orgulje i za klavir. Pored toga, uglazbio je nekoliko oratorija i solo pjesama.

Johan Christoph Pepusch je rođen 1667. god. u Njemačkoj, ali od 1710. god. je živio u Londonu, gdje je umro 1752. god. Konponirao je skladbe za pojedine instrumente.

Na programu je bio i gregorijanski koral. On je dobio naziv po papi Grguru Velikom, koji je u šestom vijeku te melodije sakupio i sredio. Koral spada u najstariju vrstu glazbe. Po svojoj naravi traži da se pjeva "a capella" tj. bez pratnje i da ga pjevaju samo muški glasovi.

Ovaj koncert je velika kulturna priredba duhovne glazbe. Slušaoci su bili zadovoljni u tim trenucima susreta s ljepotom i otišli su duhovno bogatiji zbog ugodnih doživljaja.

Treba zahvaliti svim solistima i članovima zbora, koji su slušaocima priredili takvu lijepu priredbu.

Za uspjeh je zaslužna i s. Mirjam Pandžić koja je znalčki uz veliko zalaganje uspjela uvježbati dječji i mješoviti zbor i soliste za skladan - umjetnički nastup, u kojem su i sami uživali zajedno sa svima prisutnima.

Treba zahvaliti požrtvovnoj Jeleni Demšedi, koja je na probama i na koncertu vješto i diskretno pratila zbor na harmoniju ili na orguljama.

Svi prisutni svojim dolaskom i prisustvom su pokazali da cijene rad katedralnog zbora, da vole umjetnička djela pokojnog Albe Vidakovića i drugih naših i stranih kompozitora.

KAKO MOŽEMO POMOĆI ZBORU ?

Želimo zboru "Albe Vidaković" dalje ovako lijepe uspjehe u radu Bogu na slavu, a narodu na duhovnu korist.

Ovaj koncert u subotičkoj katedrali, kao i svi raniji, nameće pitanje i problem posjećenosti. Za ovaj koncert se može reći da je bio prilično dobro posjećen, ali obzirom kome je bio namijenjen i koliki je prostor u katedrali, publike je moglo biti više.

Postavlja se pitanje što bi se moglo učiniti da se publika više zainteresira za duhovnu glazbu i za ovakvu vrstu koncerata. Potrebna je veća propaganda, ali i veća podrška svih svećenika koji bi mogli pomoći i u okviru svoje djelatnosti obavijestiti one za koje mogu misliti da ih mogu zanimati ovakve kulturne duhovne priredbe.

"Albe Vidaković" je katedralni zbor. Kao što je katedrala crkva šireg područja, tako i katedralni zbor treba podršku šireg kruga svećenika i svih drugih koji mu mogu na bilo koji način pomoći.

Vođe omladinskih vjeronaučnih grupa mogli bi uputiti svoje omladince na koncert u katedralu da prošire svoje poznavanje duhovne glazbe i tako izbjegnu jednostranost u bavljenju samo jednom vrstom moderne muzike. Omladini treba pokazati i duhovne kulturne vrijednosti. Sistematskim radom treba im pomoći, jer sami se ne mogu oteti snažnom naletu i utjecaju jedne vrste muzike, koja ne oplemenjuje njihovu dušu.

U Subotici i u drugim gradovima rijetko možemo čuti koncerte na orguljama i zato je potrebno iskoristiti koncerte u katedrali da upoznamo pojedina klasična umjetnička djela velikih naših i inostranih majstora.

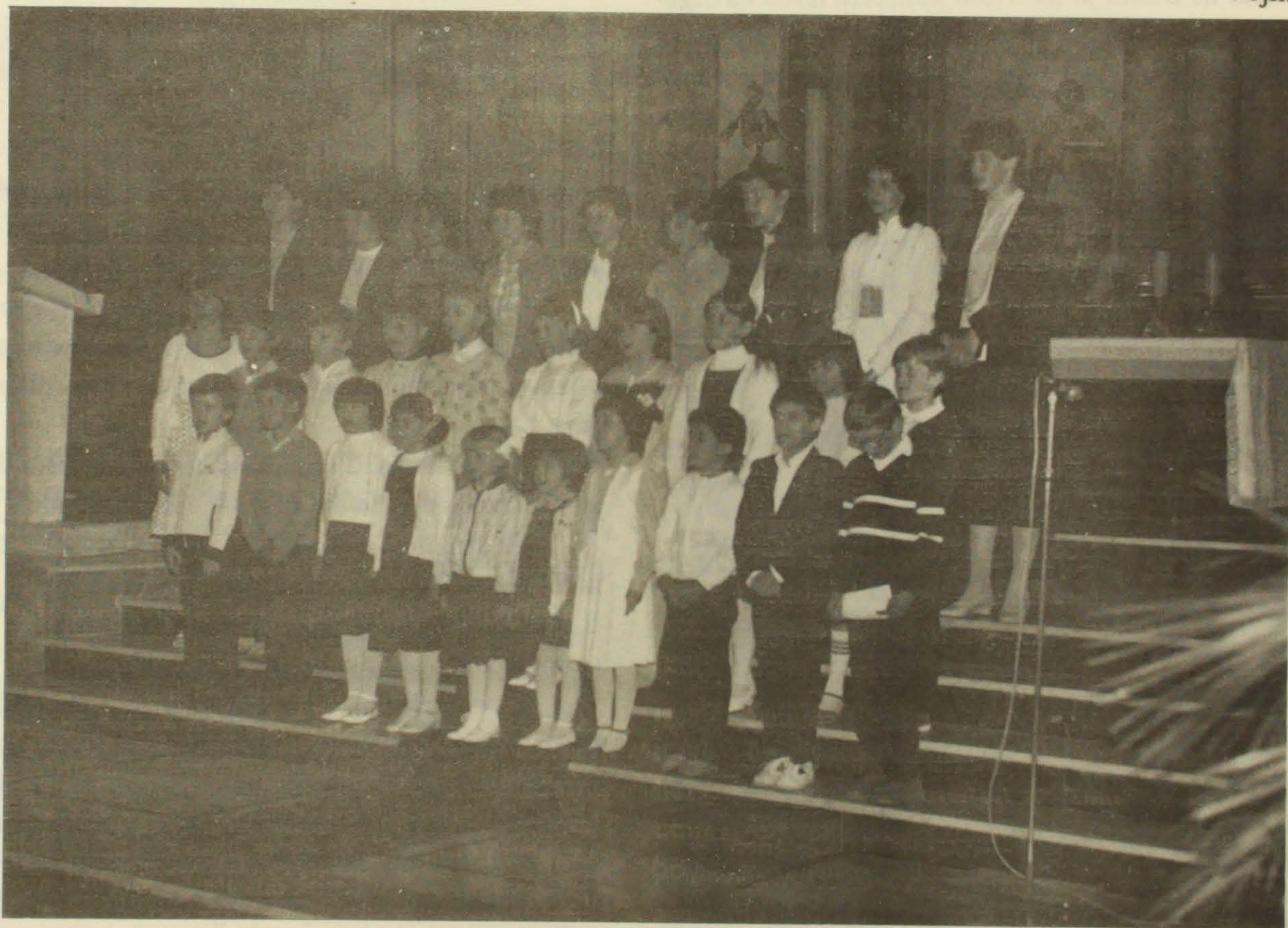
Svima treba da je cilj borba protiv jednostranosti u upoznavanju i susretanju sa umjetnošću. Osim narodne i moderne, klasična umjetnost mora postati svojina našeg duhovnog života. Klasična umjetnost ne smije biti potisnuta prolaznim modernim hirovima. Svestranost u prae-nju i primanju umjetnosti mora proširiti naše duhovno bogatstvo. Svaka jednostranost je duhovno siromaštvo.

Svi koji mogu pomoći, trebaju se zamisliti koliko je u tom pogledu učinjeno sa onima koje po svojoj dužnosti i zvanju vode.

Rezultati nas mogu zabrinuti. Moraju nas pobuditi na razmišljanje i potaknuti na zajedničko i organizirano djelovanje.

Pojedinac može malo postići, ujedinjeni možemo mnogo učiniti.

Vojmir

I dječji zbor je pjevao

SVETA MISA ZADUŠNICA

u katedrali sv. Terezije u Subotici

29. travnja 1984. god. u 18 sati

za pokojnog ALBU VIDAKOVIĆA

povodom 20. obljetnice smrti

HOMILIJA BISKUPA MATIJE ZVEKANOVIĆA

Braćo i setre!

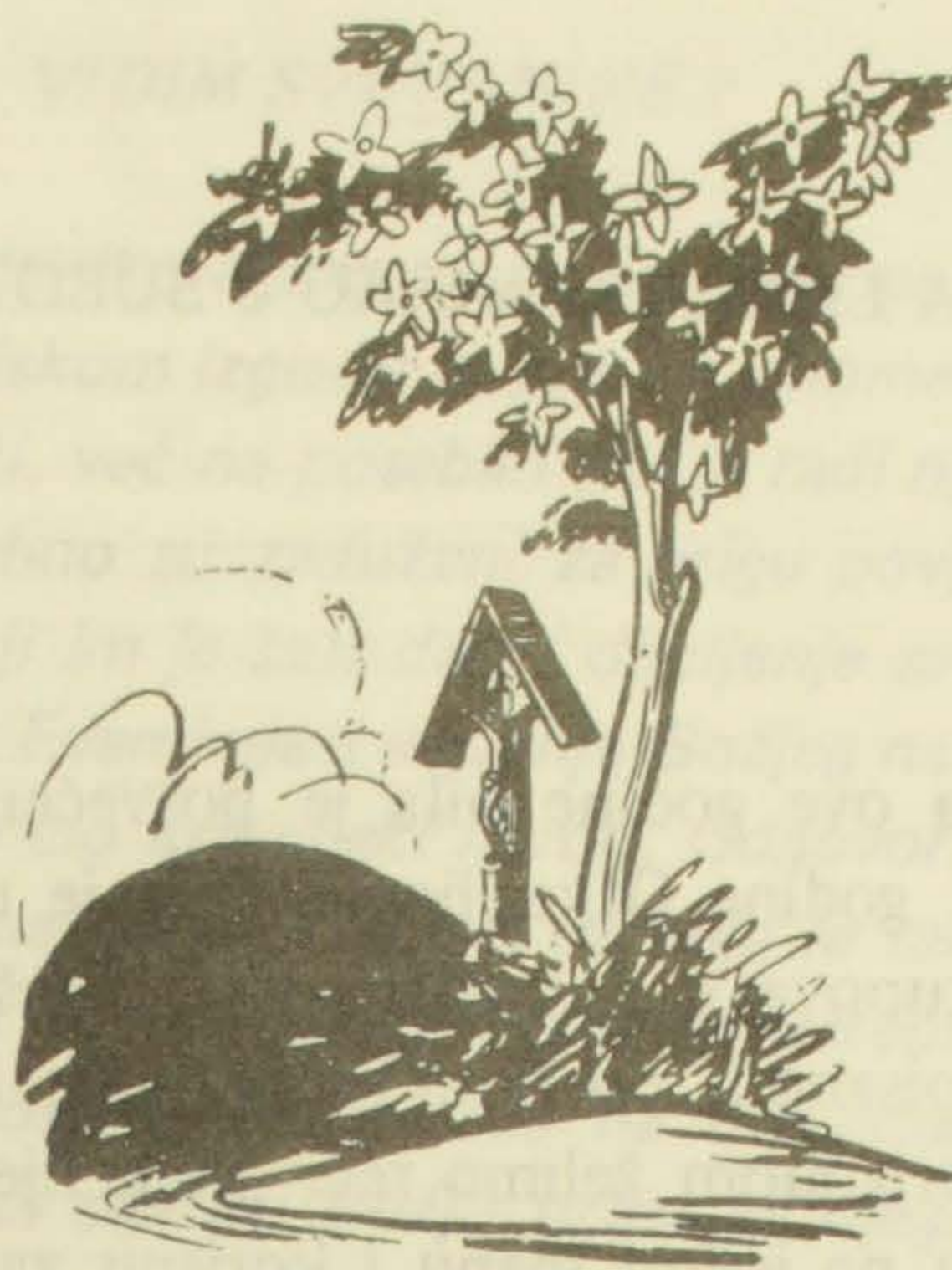
Druga je vazmena nedjelja. Bijela nedjelja. Mali Uskrs - kako to naš narod lijepo kaže. Svakako su čitanja biblijskih poruka ove nedjelje u godini ' A ' jedna od najljepše sročeni u cijeloj liturgijskoj godini. I bliza čovjeku. Uklopljena u svakidašnjicu. Vrlo poticajna u svakom pogledu. I za svakoga su. Za apostola, za svećenika, za redovnika i redovnicu. Za muškarce i za žene, za starce i mlade. Za bračne drugove, za očeve i majke.

U prvom čitanju susrećemo prvu kršćansku zajednicu. Uskrsnuli je okuplja u svom nauku: u molitvama, lomljenju kruha i u međusobnoj ljubavi. A sve to prožima nepobjediva radost, kojom će Gospodin rasvijetliti srca pojedinaca i obasjati zajednicu svojih vjernika. I tako ova zajednica - Kristovo kraljevstvo - raste kao preobrazba svakoga člana, uz Kristovu milost i podršku cijele zajednice.

U drugom čitanju upravo osjećamo kako ta zajednica u životu ostvarene Učiteljeve vjere nosi radost vjere kroz sve kušnje i tuge života da se prokuša kao zlato u vatri i da se probije kroz tunel zemaljštine do čistine slave, kako to svojim karakterističnim jezikom govori Petar. Tako govori Petar, koji je do dna iskusio i radost ushićenog izabranika, a i očaj otpaloga apostola da bi u susretu s Uskrsnim stekao novi, nepresušni izvor snage za buduću život.

Au trećem čitanju dirljivi susret Uskrsnuloga s apostolima i s Tomom pokazuje svu novost uskrsne stvarnosti. Župnik i pisac naših dana, Andrija Gruber kaže: " Sve postaje novo kad Uskrsli stupa usred svojih učenika: Vrata, koja su bila zatvorena, otvaraju su; mir se naviješta; učenici, koji su još puni tuge, ispunjaju se nenadanom radosti; proglašeno je oprostjenje grijeha; Gospodin šalje svoje apostole kao glasnike Otkupljenja u svijet. To je smisao i svake nedjelje...: Radostan susret vjernika s Uskrsnim Gospodinom u zapanjujućem dodiru s njegovim proslavljenim ranama!"

Braćo i sestre! To je, eto, poruka današnjih čitanja. No, dobro, možda netko misli, ali koja veza toga s ovim našim današnjim susretom. Mi se ipak susrećemo u vezi 20. godišnjice prijelaza u vječnost našega brata, prijatelja i poznanika ALBE VIDAKOVIĆA, svećenika i muzikologa.

Pa, ipak, ima veze prodorno duboke. I sadržajne. Takve koja prodire do dna duše. U dubine cijeloga čovjekova bitka. I bez koje nema potpunoga života. Čuli ste o nepobjedivoj radosti u prvom čitanju, o radosti vjere u drugom čitanju, o radosnom susretu vjernika u trećem čitanju.

Možda se susretosmo u radosti radi smrti Pokojnika? Ne! Ali, mislim i usuđujem se tvrditi da je karakteristična crta našeg dragog Pokojnika upravo radost života vjere i poziva; radost života i proživljenog svećeništva! Bio je radostan u školskim danima, bio je radostan kao mladomisnik, kao svećenički drug, kao profesor, kao muzikolog. Bio je radostan u smijehu, a i u tuzi. A bilo je i toga dosta. No, bila mu je svjesno prisutna i riječ Petra apostola: " Zbog toga se radujte, makar se, ako treba, sad malo i žalostite zbog različitih kušnja da prokušanost vaše vjere... stekne hvalu, slavu i čast u objavljenoj Isusa Krista." Treba li ovo osvjetljivati? Predugo bi otišli.

Poznanici i drugovi pok. A. Vidakovića mogu samo pomisliti na djetinjstvo i školske dane; na pripremu za svećeništvo; na ređenje i mladu Misu; na kasniji studij i djelovanje. A rat je pri tom proživljavao zajedno s poratnim godinama. Samo je mjesec dana zamjenjivao u Aleksandrovu (u Subotici), a radost je utisnuo. Dozvolite da napomenem samo jednu uspomenu. Putovao 1960. god. zajedno u Rim (u Vatikan). On prvi put poslije rata, a ja prvi put u inozemstvo. Bez njega bih se teže snalazio. Svugdje je pobuđivao radost. I u susretima i u stanu i tokom puta. Radost je dostigla vrhunac u osobnom susretu sa sv. Ocem Ivanom XXIII. Pa, oprostite, ali moram primjetiti: Ne govori li to i reprodukcija fotografije na pozivnicama koje dobiste? Mlado lice! Miran pogled. Staloženo - prodoran, radostan lik!

Da završim. Što da poželim!? Bog je jedini poznavalac ljudskih duša i srdaca. Pa i najtajnijih misli i želja. Ali, mislim da smijemo danas reći sa sv. Petrom: " Njega (Boga), iako ga ne vidjeste, ljubite. U njega, iako još ne gledate, vjerujete i klikćete od radosti neizrecive i proslavljene što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša."

A ovim neka ga nagradi Gospodin! Amen.

JEDNA LIJEPA ZAMISAO U SUBOTICI

Korizma ove godine bila je posvećena završetku jubilarne Svete godine Otkupljenja. Bilo je niz crkvenih svečanosti i skupova u Subotici i širom naše Biskupije. O tome je bilo pisano u prošlom broju našeg lista.

Ovom prigodom želimo reći koju riječ i skrenuti posebnu pažnju na jednu lijepu i korisnu zamisao u Subotici.

Za vrijeme korizme organizirana je "Kršćanska tribina" koja je imala posebne zadatke da vjernike podrobnije upozna s pojedinim vjerskim istinama i pitanjima.

Predavanja su održavana u školi 'Paulinum' svakog utorka (na mađarskom jeziku) i svakog četvrtka (na hrvatskom jeziku) navečer u 19,30 sati.

Glavna tema je bila Otkupljenje, s posebnim osvrtom na teologiju sv. Pavla. Ta tema je bila obrađena u raznim vidovima, a predavači na hrvatskom jeziku su bili vlč. Andrija Kopilović, župnik u Aleksandrovu (Subotica), vlč. Marko Vukov, župnik u Đurđinu, vlč. Josip Temunović, župnik u Somboru, sv. Križ, vlč. Josip Pekanović, duh. pomoćnik u Bajmoku i vlč. Ante Kresina, profesor biblijskih znanosti na Višoj bogoslovnoj školi na Rijeci.

Prilikom pokretanja "Kršćanske tribine" željelo se da to bude trajni oblik za teološko izgrađivanje vjernika i zato su predavanja nastavljena poslije Uskrsa, s tom razlikom da se predavanja na hrvatskom jeziku održavaju dva puta mjesečno, drugog i četvrtog četvrtka u mjesecu, navečer u 19,30 sati u školi Paulinum.

Predavanja su nastavljena do kraja mjeseca lipnja i predavači su bili vlč. Ivica Prčić, duh. pomoćnik subotičke župe sv. Terezije i vlč. Andrija Kopilović.

Poslije ljetnje pauze 'Kršćanska tribina' će nastaviti rad na jesen. Prvo predavanje će biti drugog četvrtka u rujnu mjesecu (11. rujna, u 19,30 sati) u školi Paulinum.

Glavna tema će biti "Dokumenti II Vatikanskog sabora", koja će biti obrađena u više predavanja tokom dužeg vremenskog perioda.

Obzirom na providencijalnu ulogu II Vatikanskog sabora u obnovi Kat. crkve u životu suvremenog svijeta, upoznavanje dokumenata tog velikog skupa ima temeljnu važnost za svakog vjernika i zato pozivamo na predavanja "Kršćanske tribine" sve one koji žele temeljnije upoznavanje suvremenih problema i kretanja u životu Crkve.

Ivica

SUSRET ŽUPSKIH POMOĆNICA U B. PALANCI

21. svibnja 1984. godine u prostorijama župnog ureda u Bačkoj Palanci susrele su se župske pomoćnice iz triju biskupija: Subotičke, Beogradske i Đakovačke. Glavno predavanje održao je Jean Louis Bonhomme, utemeljitelj svjetski poznate akcije pomoćnica svećenika i svjetovnog instituta "Službenica svećeništva". Bili su prisutni također i generalna odgovorna toga instituta, Léone Honoré iz Francuske, vlč. Ivica Lovretić, duhovnik toga pokreta u nas, inače župnik u Dugom Selu, gdje ova inicijativa ima i svoje sjedište, te Monika Ballouard, koordinator tog gibanja u našim stranama.

Ovu hvale vrijednu inicijativu o. Bonhomme-a na naše tlo je presadio pokojni kardinal Franjo Šeper, a podržao ju je sadašnji nadbiskup zagrebački, kardinal Franjo Kuharić.

Ta akcija: pomoći svećeniku, u koju se može uključiti svaka poštena vjernička ženska duša, polako se širi, uhvatila je korijen u Istri, u Zagrebačkoj nadbiskupiji, u Hercegovini i eto pokušavamo da bi se presadila i u naše slavonsko-srijemsko-bačke ravni. U tom smislu je organiziran i ovaj susret sa utemeljiteljem ove akcije, koji je bio veoma kratak, svega par sati, jer je o. Bonhomme morao isti dan još na jedan susret sa svećenicima Zagrebačke nadbiskupije.

Na ovom susretu je bilo svećenika iz sve tri spomenute biskupije koji su zainteresirani za razširenje ovog pokreta i kod nas.

Kao konkretni plodovi ovoga susreta bit će duhovne vježbe za župske pomoćnice od 20 - 23. kolovoza 1984. god. u Baču. Prijave treba slati na adresu Župnog ureda Bačka Palanka (Trg Bratstva-jedinstva 28). Tko god se želi staviti u službu našim svećenicima, može se obratiti na gornju adresu, gdje će dobiti potrebne informacije i materijale.

Toplo preporučamo ovu plemenitu akciju svima onima kojima je na srcu budućnost Crkve i svetost naših svećenika, da je pomognu svojim vlastitim zalaganjem i molitvom.

Župnik

DEVETNICA U ČAST MARIJE MAJKE CRKVE U ALEKSANDROVU (U SUBOTICI)

Na kraju grada, u predgrađu Aleksandrovo, tamo gdje polja obavijaju svoj vijenac od klasja oko prvih ulica, nalazi se nova crkva, posvećena Mariji Majci Crkve.

Taj blagdan slavi se na drugi dan Duhova.

Crkva je posvećena 11. listopada 1982. g. i tada je odlučeno da se crkveni blagdan (proštenje) svake godine dočeka pobožnošću devetnice, koja se svakog dana sastoji od sv. Mise s homilijom, a iza toga se pjevaju litanije u čast Bl. Djevice Marije.

Ove godine, od 2. do 10. lipnja, po drugi puta su organizirane te pobožnosti za vjernike u Aleksandrovu zajedno s vjernicima iz grada i okolice. Pobožnost je bila svaki dan u 17 sati na mađarskom jeziku, a u 18,30 sati hrvatski. Na sam blagdan, na drugi dan Duhova, u 18 sati bila je zajednička sv. Misa i pobožnost.

Teme za propovijedi su uzete iz pobudnice pape Pavla VI ' Marialis cultus ' (Marijino štovanje). Da navedem samo neke od tema: Djevica u obnovljenoj liturgiji, Djevica koja sluša, Djevica koja moli, Djevica koja prinosi itd.

Propovjednici su bili svećenici iz Subotice i sa šireg područja Bačke.

Na blagdan Marije Majke Crkve sv. Misu je prikazao biskup Matija Zvekanović, a u homiliji je govorio o glavnim mislima Predslovlja koje se pjeva pod sv. Misom ovog Gospinog blagdana.

U našem narodu postoji vrlo stara tradicija da se ide u crkvu " na proštenje ". Tako je i crkva u Aleksandrovu toga dana bila vrlo lijepo posjećena od vjernika mjesne župe i iz grada i okolice.

Za ostale dane nitko ne može reći da je bio zadovoljan. Malo koristi najljepša tema propovijedi i izbor vrsnih propovjednika ako je crkva poluprazna.

Želja je svih svećenika i vjernika da ova crkva bude svetište Majke Božje za vjernika u Subotici i okolici

Zato je potrebno još vrlo mnogo učiniti da se to postigne. Tek smo na početku, ovo je druga godina kad su priređene pobožnosti devetnice. Potrebno je razmisliti kako treba organizirati da svake godine bude bolje i bolje. Ako sve bude prepušteno samo domaćem župniku u Aleksandrovu, uspjeha ne će biti, jer velike stvari se postižu samo zajedničkim radom.

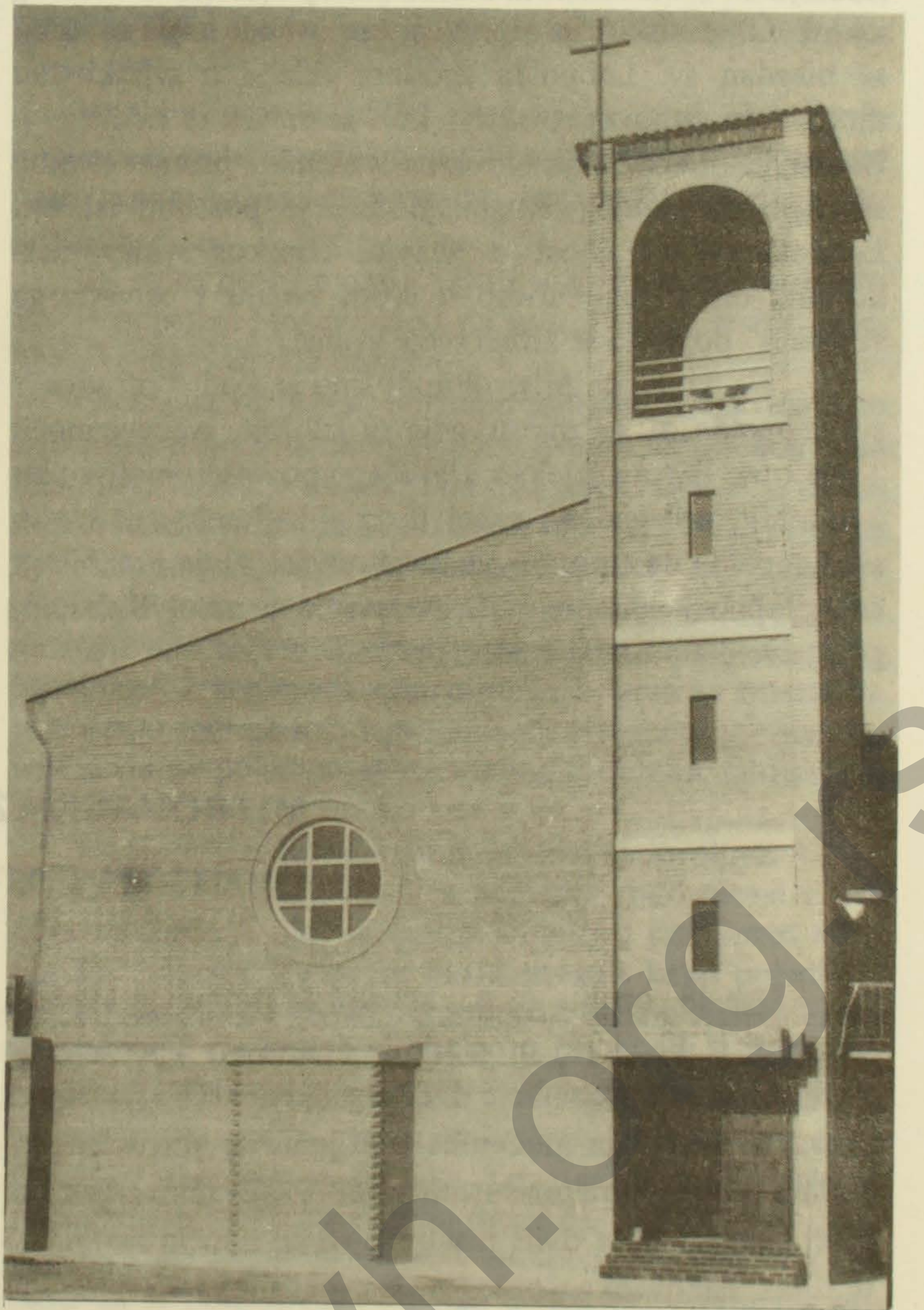
Ne možemo i ne želimo nikome davati mudre pouke ali će poluprazna crkva uvijek biti žalost za mjesnog župnika, za propovjednika i za prisutne vjernike.

KAKO JA VIDIM SVEĆENIKE ?

Svećenike vidim na jedan poseban način. Ne poseban po vanjskom izgledu ili pak po onome što ljudsko oko može vidjeti, već na poseban način radi njihovog preodređenja. Posebno su zaduženi za brigu povjerenih im duša. Zadatak koji im je Isus dao (dijeljenje sakramenata, propovijedanje Evanđelja i vođenja Božjeg naroda), veoma je značajan za cio kršćanski narod. Odgovornost koju svećenik uzima na sebe prilikom ređenja je takva, bez koje bi Božji narod izgledao kao stado napuštenih ovaca. Isus je govorio Apostolima da paze na taj jadnan narod, koji u stvari ne zna cijeniti Božju brigu za njega. Pape, biskupi i svećenici su pastiri Božjeg naroda koji ne može bez Božje pomoći djelovati.

Da bi bilo što više naših dobrih pastira i duhovnih zvanja, moramo mnogo moliti da nam Bog pošalje dobrih i revnih svećenika kojih je u današnjem društvu sve manje. Jer vrednote svećenika su danas malo cijenjene u društvu. To je život žrtve koji je skopčan s mnogo odreknuća.

*Svjetlana
5. raz. osn. škole*

BLAGDAN SV. LEOPOLDA MANDIĆA

U subotu, 12. svibnja 1984. g. slavili smo prvi put blagdan SV. LEOPOLDA BOGDANA MANDIĆA.

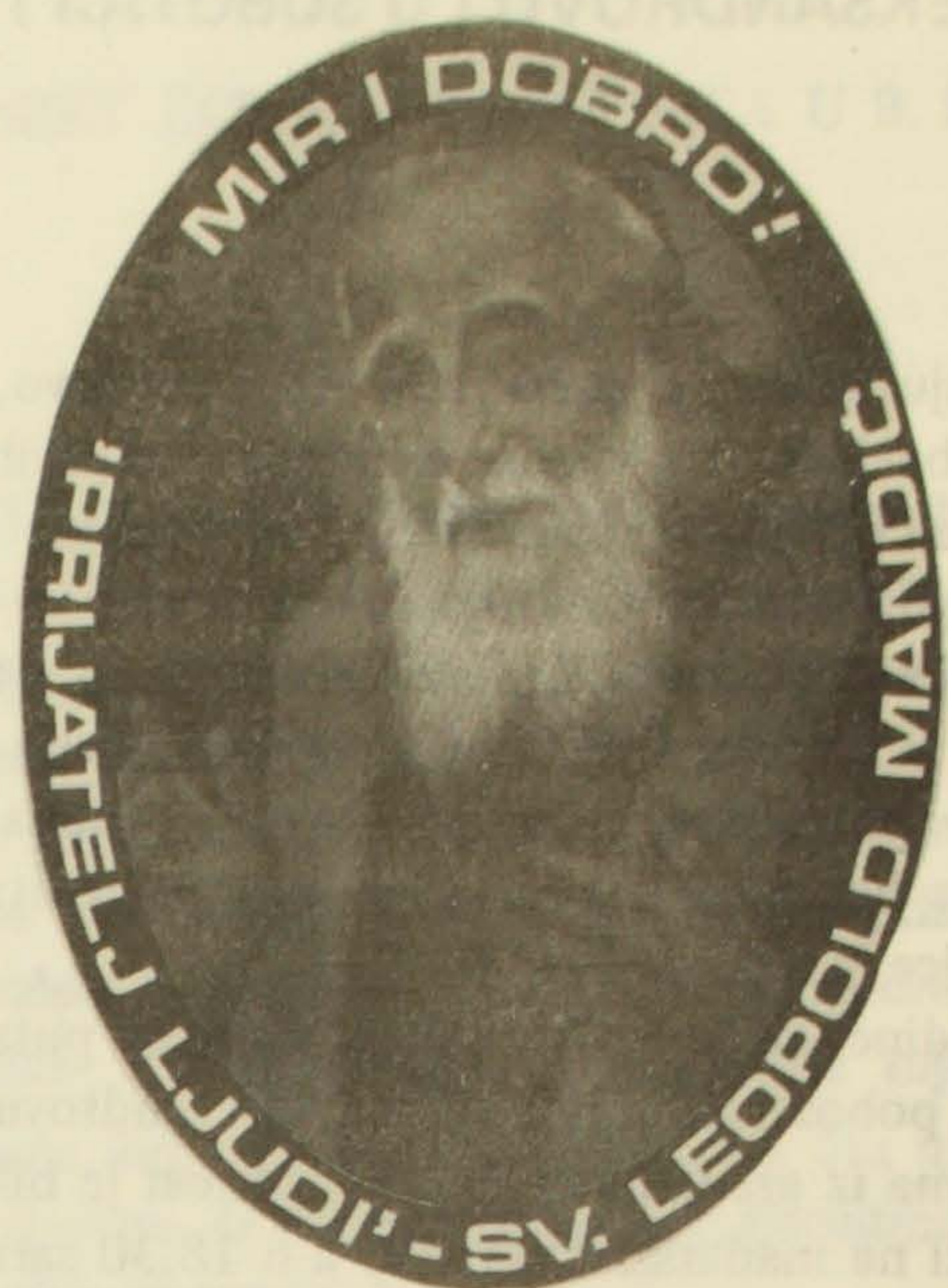
O sv. Leopoldu je pisano dosta i nije ga potrebno posebno predstavljati. On je bio svećenik - naš zemljak, Hrvat, rođen u našim krajevima, u Hercegovom, svetac našeg vremena... Svetac koji ima velik broj štovatelja, kako u našoj domovini, tako i po svijetu. Zato se i kod nas htjelo ovaj prvi blagdan sv. Leopolda posebno obilježiti.

Tako je na sam blagdan sv. Leopolda na Paliću bila posebna proslava. Bile su dvije sv. Mise. Jedna na mađarskom jeziku, za vjernike Mađare koji štiju sv. Leopolda, a druga na hrvatskom jeziku. Skupio se lijep broj vjernika. Na hrvatskoj sv. Misi propovjedaio je o značenju i uzoru sv. Leopolda dr. Marin Šemudvarac, župnik župe sv. Roka u Subotici.

Osobito svečana proslava blagdana sv. Leopolda bila je u subotičkoj katedrali - bazilici sv. Terezije u nedjelju, 13. svibnja. Slavlje je predvodio biskup Matija Zvekanović. On je tog dana služio sv. Misu u 8 sati na mađarskom jeziku, a u 10 sati na hrvatskom jeziku.

Otac biskup je u svojoj propovijedi naglasio kako se blagdan sv. Leopolda zgodno uklapa u svjetki dan molitve za duhovna zvanja (koji se slavio te nedjelje). Naime, sv. Leopold je bio uzor svećenik - primjer jednog savršeno ostvarenog zvanja. Biskup je posebno istakao Leopoldovu ustrajnost u zvanju. Usprkos svim poteškoćama on je napredovao u svom zvanju i ostvario ga savršeno - posvetio se živeći svoje zvanje.

Na kraju sv. Mise okupili smo se kod " oltarića " sv. Leopolda, tj. na mjestu gdje su izložene svećeve moći. Tu je otac Biskup izrekao vrlo lijepu posvetnu molitvu sv. Leopoldu, prilagođenu našoj Biskupiji. Posebno je molio sv. Leopolda da isprosi kod Boga novih zvanja i onih koji će odlučno i ustrajno poći za Isusom u našoj Biskupiji, gdje je velika potreba svećenika.

Možda je zanimljivo ovom prilikom pripomenuti - što još nigdje nije objelodanjeno - da je naš biskup Matija Zvekanović prvi u našoj domovini služio Misu bl. Leopolda. Naime, onog istog dana (2. svibnja 1976.) kad je Papa Pavao VI u Rimu proglasio Leopolda Bogdana Mandića blaženim, biskup Matija Zvekanović se nalazio sa sjemeništarcima " Paulinuma " u Hercegovom, rodnom mjestu našeg novog blaženika i u 11 sati je služio sv. Misu blaženog Leopolda u crkvi u kojoj je on kršten.

Želimo da štovanje našeg novog sveca bude rašireno u svim slojevima našeg naroda, jer je sv. Leopold uzor u vršenju svakodnevnih običnih malih dužnosti. Vršnjem malih dobrih djela postizemo velike rezultate u svojoj duhovnoj izgrađenosti i u svom duhovnom životu.

Andrija Anišić

MITROVAČKA ŽUPNA CRKVA SVETOG DIMITRIJA POSTALA KONKATEDRALOM

Dne 18. ožujka o. g. apostolski pronuncij Michele Cecchini iz Beograda proglasio je dekret sv. Kongregacije za biskupe od 7. svibnja 1983. godine, kojim se župna crkva sv. Dimitrija mučenika u Srijemskoj Mitrovici proglašava konkatedralom-sustolnicom Đakovačko-srijemske biskupije, jer su te dvije biskupije ravno-pravno sjedinjene u osobi đakovačkog biskupa. Na svečanoj Misi homiliju je održao prvi biskup Crkve u Hrvata, kard. Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački i metropolita sjeverno-hrvatski.

Odaziv vjernika je bio lijep, unatoč poteškoćama radi prijevoza.

Dijelimo radost sa našom susjednom biskupijom, jer iz tog drevnog središta kršćanstva, iz starog Sirmiuma svjetlo Evanđelja se širilo i na ove naše bačke ravni, a i sv. Metod, koji je nosio titul sirmijskog nadbiskupa, vjerojatno je boravio i na našem tlu, u našem Baču, pa smo u tom promaknuću i mi počašćeni. Radost podijeljena dvostruko je veća.

LIK

Zašto tako malo čitamo?

Danas možemo reći da je rješavanje problema tiska (štampe) jedno od najhitnijih u organizacionom životu Katoličke crkve, jer to zahtijeva moderno savremeno doba.

Živimo u vrijeme brzih komunikacija među ljudima. U tu svrhu služe film i televizija svojim nevidjenim i neslućenim mogućnostima. Pred tim novim otkrićima mogućnosti prenošenja ideja i vijesti pomoću slika, mnogi su proricali propast knjizi i uopće tiskarstvu.

Medjutim, nije se dogodila propast knjige i tiskarstva. Bacimo malo pogled po knjižarskim izlozima i uvijek ćemo vidjeti nove i nove naslove knjiga. Takodjer pogledajmo po kioscima gdje se prodaju novine i listovi. Iznenadit će nas koliko toga svaki dan ljudi kupuju.

Kad sve to vidimo, ne možemo govoriti o tome da će tiskarstvo propasti, nego, nasuprot, možemo govoriti o velikom uticaju knjiga, novina, listova i časopisa na široke krugove čitalaca. Uza sve to svjedoci smo da se stalno govori i pomoću statističkih podataka dokazuje da je sve to premalo i da ne dopire do svih onih kome je namijenjeno. Postoje razne ekonomske i organizacione prepreke, tako da tisak nije dovoljno utkan u kulturni život naroda.

Sve ovo, što smo govorili, odnosi se na svjetovni tisak, ali ovdje želimo iznijeti neke probleme vjerskog t.j. probleme katoličkog tiska.

Kad govorimo o problemima katoličkog tiska, imamo pred očima dva problema:

Prvi je problem broj objavljenih knjiga, novina, listova i časopisa. Drugi je problem u tome da se tu organizirano vrlo malo radi, nego prepuštamo je stihiji i zanimanju pojedinaca.

Kad govorimo o prvom problemu, t.j. o broju objavljenih katoličkih publikacija, možemo se vrlo lako previriti. Ima mišljenja da imamo previše katoličkog tiska i publika je prezasićena. Tko tako misli, nema nikakve veze sa računanjem i sa statistikom.

U hrvatskom katoličkom kalendaru „Danica“ za 1983. god. na 36. strani objavljen je popis katoličkih novina i časopisa koji se objavljuju među Hrvatima u Jugoslaviji. Možda možemo biti zadovoljni sa brojem naslova. Ali, uzmimo bilo koje novine, list ili časopis i uporedimo broj objavljenih primeraka sa brojem čitalaca kome je namijenjen, pa ćemo dobiti rezultat koji je više nego porazan i mora nas duboko zabrinuti. Uzmimo katoličke novine ili časopis za koji mislimo da je najrašireniji među čitaocima. Usporedimo broj, u koliko se primjeraka objavljuje, sa brojem katolika među Hrvatima u našoj zemlji i onda ćemo vidjeti da je to toliko malo da se uopće ne može računati na procenat. Uvjerit ćemo se da nema razloga zavaravati se uspjehom i zadovoljstvom.

Mi pojedinci nemamo uvid u kojem broju se objavljuju neke naše katoličke novine i časopisi, ali lako možemo pogledati ono što je svima pred očima. Neka svaki od nas napravi usporedbu koliko ima katolika u župi i koliko se proda pojedinih katoličkih novina i časopisa. Učinimo to pa ćemo se uvjeriti kakvo je stanje i vidjet ćemo da se tu uopće ne može govoriti o procentima, jer je to toliko očajno mali broj. Zbog toga treba o takvom stanju dobro razmisliti, jer posljedice su porazne.

Što je rečeno za novine i časopise, odnosi se i na objavljene katoličke knjige. Uzmimo broj objavljenih primjeraka bilo koje knjige i uporedimo sa brojem katolika među Hrvatima u Jugoslaviji i vidjet ćemo kako je to strahovito malo. Uvjerit ćemo se da se uopće ne može govoriti o utjecaju nekog autora ili neke knjige na čitaoce, jer ih je tako malo u milijunskoj masi katoličkih vjernika u nas.

Kad na ovakav način razmotrimo broj objavljenih knjiga i drugih katoličkih publikacija, sigurno će se raspasti svaka iluzija kako imamo vrlo bogat i raznovrstan katolički tisak.

Sa ovim problemom u uskoj vezi je i drugi problem: Šta je organizirano učinjeno da se to i takvo stanje katoličkog tiska u Hrvata popravi.

Gledajući rezultate, možemo zaključiti da je učinjeno vrlo malo u organiziranoj akciji u širenju katoličkog tiska (štampe). Teško je objasniti da se u životu Crkve ne uvidja i ne vrednuje moć i utjecaj pisane riječi, t.j. moć i utjecaj tiska. U saopćavanju i širenju svih vjerskih istina sada je glavna govorna riječ kao u ono davno doba kada je govorna riječ bila jedino sredstvo priopćavanja zbog opće nepismenosti i neprosvijećenosti puka. I danas se smatra da je slušanje svih čitanja i propovijedi svećenika u crkvi dovoljno da se pojedine vjerske istine i moralni zahtjevi saopće vjernicima.

Medjutim, to je u današnje vrijeme nedovoljno.

Govorna riječ prolazi, a napisana riječ ostaje i više puta možemo k njoj se vratiti i ponovo razmotriti neke poruke i pouke. Teško se može shvatiti kako pojedinci, koji su zadušeni i čiji je životni poziv da šire vjerske istine među svoje vjernike, ne mogu shvatiti da od samoga slušanja najljepših i najuzvišenijih riječi nema mnogo koristi, jer sve brzo prolazi. Napisanoj riječi možemo više puta vratiti se ako nam je pri ruci. To znači da treba stalno i organizirano raditi da vjernici imaju pri ruci knjige duhovnog sadržaja i vjerske novine i časopise. Sve to će im pomoći da se po potrebi i po želji uvijek može ponovo i ponovo susresti sa vjerskim, duhovnim i moralnim vrijednostima, o njima razmišljati i s njima se upoznati.

Danas ne uvidjamo važnost osobnog zalaganja pojedinaca da radi na duhovnoj izgradnji, na utvrđivanju vjerskih nazora i moralnih načela. U toj osobnoj duhovnoj izgradnji pojedinaca duhovna književnost, shvaćena u najširem smislu riječi, ima nezamenljivu i neprocjenjivo veliku ulogu.

Ako želimo da pojedinci rade na osobnoj duhovnoj izgradjenosti, to ne možemo zamisliti bez duhovnog štiva u najširem smislu riječi. U duhovno štivo u najširem smislu riječi podrazumijevamo knjige duhovnog i religioznog sadržaja, vjerske novine, listove i časopise. U njima će čitaoci moći sami kod kuće u tišini i u sabranosti pročitati i upoznati pojedine temeljne vjerske istine i poučne misli o životu. Po želji i po potrebi mogu se nekoj misli ili istini više puta vratiti. Za sve to nije dovoljna ni najljepša propovijed, jer ona je kratkog dojma i ne daje mogućnost ponovnog susreta. Zbog toga uporno ponavljamo potrebu stalnog naglašavanja važnosti i vrijednosti katoličkog tiska. Moderne i savremene tekovine tehničkog razvitka tiskarstva treba koristiti i iskoristiti u vjerskom životu i u duhovnoj izgradnji što šireg kruga vjerničkog puka.

I do sada je bilo pojedinaca koji su to uvidjeli, a to pokazuju izdanja našeg katoličkog tiska. Ali, to je premalo. Bilo je prepušteno inicijativi pojedinaca, a malo je bilo organiziranog rada u širenju duhovne književnosti i vjerskog tiska. Zato su rezultati više nego skromni, kako smo naglasili na početku ovog članka.

Ovo je dosta crna slika stanja našeg suvremenog katoličkog tiska u Hrvata u našoj zemlji. Kakvi su izgledi za budućnost? Kakvo je shvaćanje u Katoličkoj crkvi što se tiče uloge i vrijednosti komunikacionih sredstava pa i katoličkog tiska?

Tu ćemo stati u iznošenju pitanja i problema.

U ovom članku nije cilj da dajemo odgovor na postavljena pitanja i nećemo davati određene prijedloge za njihova rješavanja.

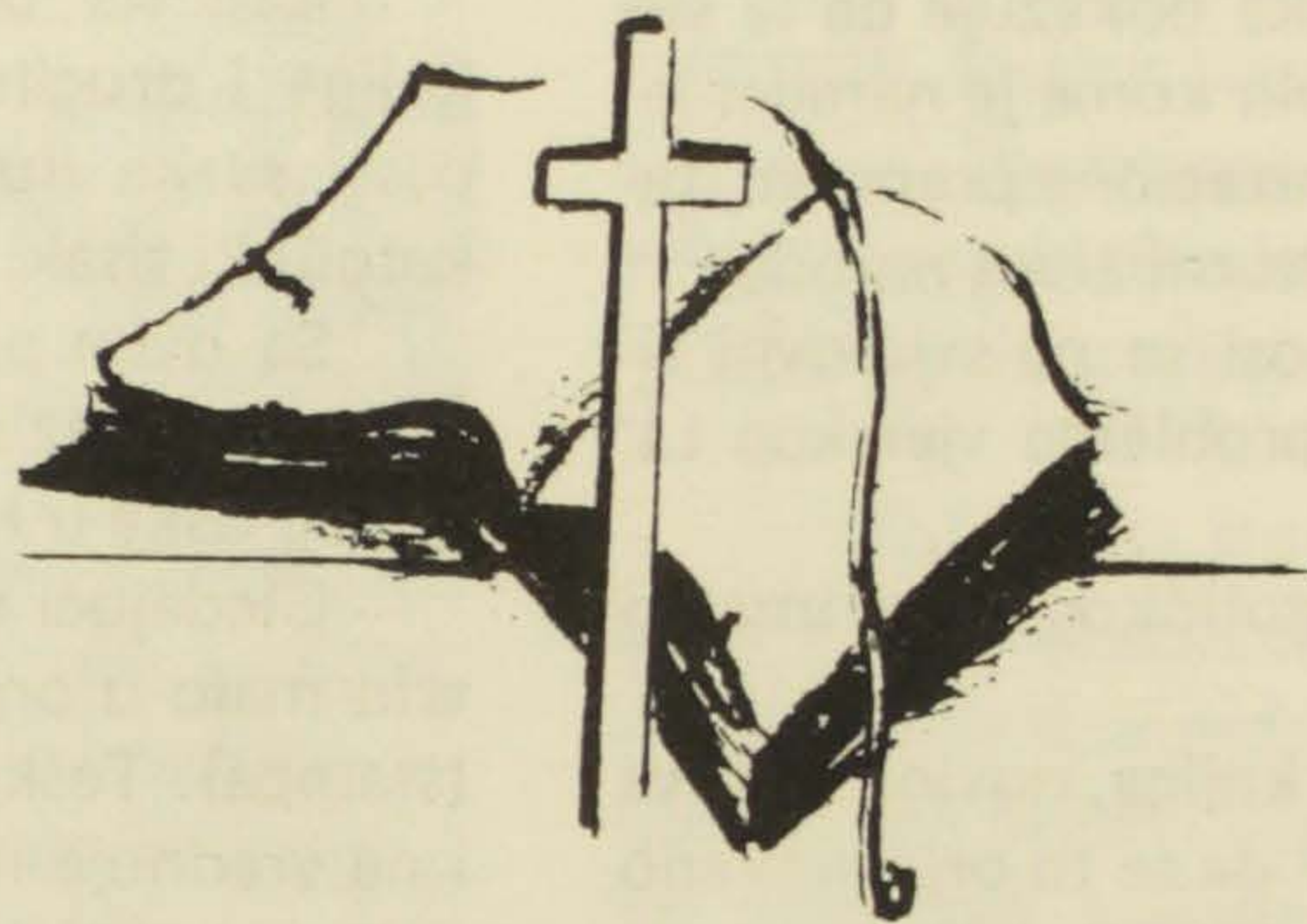
Cilj je ovog članka da pokrene veoma važno pitanje katoličkog tiska i da potakne sve nas na razmišljanje kakvo je sadašnje stanje i što treba učiniti da se to stanje popravi.

Neka svaki od nas razmisli kakvo je stanje katoličkog tiska u našoj župi, u našem selu, u našem gradu.

Cilj je ovog članka da se otvori rasprava o pitanjima katoličkog tiska i bilo bi korisno da se u „Bačkom klasju“ objavi niz članaka o pojedinim problemima i o raznim prijedlozima rješenja tog veoma važnog pitanja.

Svi vidimo važnost pitanja i naš je zadatak da radimo za uspješno rješavanje glavnih problema našeg katoličkog tiska.

Al - Be

VELIKA RIJEKA

Gledam rijeku.
Vode teku
u daleku
neku čežnju.

More želja
kraja nema.

Pjena dana
na obali
• rascvetana.

U pijesku
čeka zvijezdu,
svoju pjesmu.

Stipanac

NI PLAČ NI SMIJEH

Veselim se kao dijete,
il' plačem, tko bi znao;
na zidu siluete
i suncokret procvjetao.

Budućnost i makete,
na stolu rastu lale,
odličja i plakete
za neke ideale.

Srebro u kosi
sve manje sunca u zjeni.
Možda i plačem zato,
il' tako se čini meni.

Stipanac

SMRT MIMOZA

Umorne mimoze
suhe ruke loze.

Sumorno šute
usnice žute.

Miriše prošlost,
studena gordost.

Oblaci se plaste.

Ne dolaze laste
u naše mašte
kamene bašte.

Stipanac

TISUĆU GODINA TREBINJSKE BISKUPIJE

U lipnju ove godine u Mostaru i Trebinju proslavljena je tisućita obljetnica postojanja Trebinjske biskupije. Značajan je to datum u životu jedne mjesne Crkve. Trebinjska biskupija je danas sastavni dio biskupije u Mostaru i nosi naslov Mostarsko-trebinjska biskupija. Trebinjskoj biskupiji pripadaju sve župe na lijevoj obali rijeke Neretve počev od ušća rijeke Bune pa sve do granica Crne Gore. Ta je biskupija teško krvarila pod turskim zulumom i mnoštvo je vjernika moralo pobjeći sa svojih ognjišta. Tako su i ne-

ka bunjevačka plemena, danas rasuta po Dalmaciji, Lici, Slavoniji i Bačkoj porijeklom sa teritorija te biskupije. Zato se tom jubileju s pravom i mi veselimo, jer su naši pređi na krilu te Crkve dojeni mlijekom Riječi i svetih Kristovih tajna, tako da danas u nama, njihovim potomcima, rasutim po svijetu, ne kola samo ista ljudska krv, nego i evanđeoski duh koji nam djedovi namriješe.

Na simpoziju u Mostaru i proslavama u Trebinju bačku granu Bunjevaca zastupao je naš glavni i odgovorni urednik.

LIK

jedno dijete više

JEDNA ZANIMLJIVA INICIJATIVA

Tokom 1982. godine župnik svetišta bl. Leopolda Mandića iz Maglaja vlč. Anto Baković uputio je nama svećenicima otvoreno pismo sa slijedećim naslovom „JEDNO DIJETE VIŠE“ i to nekoliko brojeva. Autor ovih pisama sasvim otvoreno i pozitivno pristupa ovoj veoma aktuelnoj problematici ne samo nas Hrvata, nego svih naroda ove naše Domovine, osim Albanaca, gdje je natalitet još uvijek na zamjernoj visini. Ne bih želio ulaziti u pojedinosti i konkretne preporuke koje svećenik Baković preporuča nama svojoj braći u svećeništvu, nego bih ovu problematiku htio prezentirati čitaocima „Bačkog klasja“ i svim ljudima dobre volje.

Mislim da je izvan diskusije činjenica da ova problematika grozi našim župskim zajednicama već nekoliko desetaka godina, a posljednjih deset godina broj umrlih u našim župskim maticama daleko prelazi broj krštenih, osim u rijetkim iznimkama. Da se ovaj podatak slaže sa stvarnošću, to svjedoče toliki prazni salaši, toliki salaši gdje živi još po jedan ili dva starca. Kolike kuće po našim selima i gradovima ostaju prazne (Neki dan prolazeći jednom ulicom u Subotici spazih kuću preko puta jedne osnovne škole, kako stoji sva obrasla u žbunje i korov, bez vrata i prozora, stoji usred grada kao veliki znak upozorenja i to već godinama). Ako i koji kraj treba razmišljati o toj problematici, onda je sigurno da smo to mi! I to cijela Crkva; od glave do najjednostavnije starice. Teško narodu koji izgubi osjećaj za vrednovanje života i koji se olako miri sa svojim vlastitim izumiranjem. Mislim da bi naša cijela vjermička zajednica trebala sva stati uz ovu ideju „jedno dijete više“. Ta misao nije nova, ni strana, ni svjetovnom tisku. Svi pomalo uvidjamo da su nam vode već do grla stigle. Tko će nama zaradivati kruh za našu starost i puniti naše mirovinske fondove? Čudni su ti kontrasti svakodnevnog života, odkako su nam kuće praznije djecom, od-

tada su nam groblja punija mramornih spomenika! Kao da sam život već sada ironizira našu apatiju prema životu.

Isus nam je jasno rekao da njega prima tko dijete prima. To mora biti polazna točka našeg vjermičkog razmišljanja i to vrijedi za svakog člana Božjeg naroda, od svećenika do djeda i bake. Često puta se stvar pojednostavljuje i kaže: „To se tiče mladih roditelja, a ne nas“. Ne, to se tiče sviju nas! Os svećenika, koji mora pokazati svu skrb i dobrohotnost da pomogne riječju i zauzimanjem mlade obitelji, do pobožnih trećoredica koje će svoju pobožnost i strpljivost vježbati na djeci svojih nećaka ili stanara, računajući da Isusu daju ono što djetetu daju! Od djedova i baka koji će i svoj imutak, svoje vrijeme i nadasve ljubav staviti u službu života i pomagati sinovima i snahama, kćerima i zetovima da im olakšaju kako bi ovom društvu donijeli novog člana, a Isusu omogućili da se nastani još u jednom djetinjem srcu. Mi vjernici moramo biti navjestitelji života. U našoj sredini majka sa djetetom u naručju mora biti u središtu naše pažnje i ljubavi. Ako tko ima kakvu zgodnu ideju; primjedbu ili prijedlog neka bude slobodan poslati na Uredništvo ili direktno na adresu pokretača ove misli: vlč. Anto Baković 74250 Maglaj, Smajilagićeva 38.

Dragi prijatelji!

Neka ovo pismo donese obilje blagoslova Vama i Vašoj župi. Dugo sam se lomio u sebi da li vam ovo sve poslati ili ne. Već smo prezasićeni tolikim sugestijama, pa sad evo još i jedna od jednog kolege župnika.

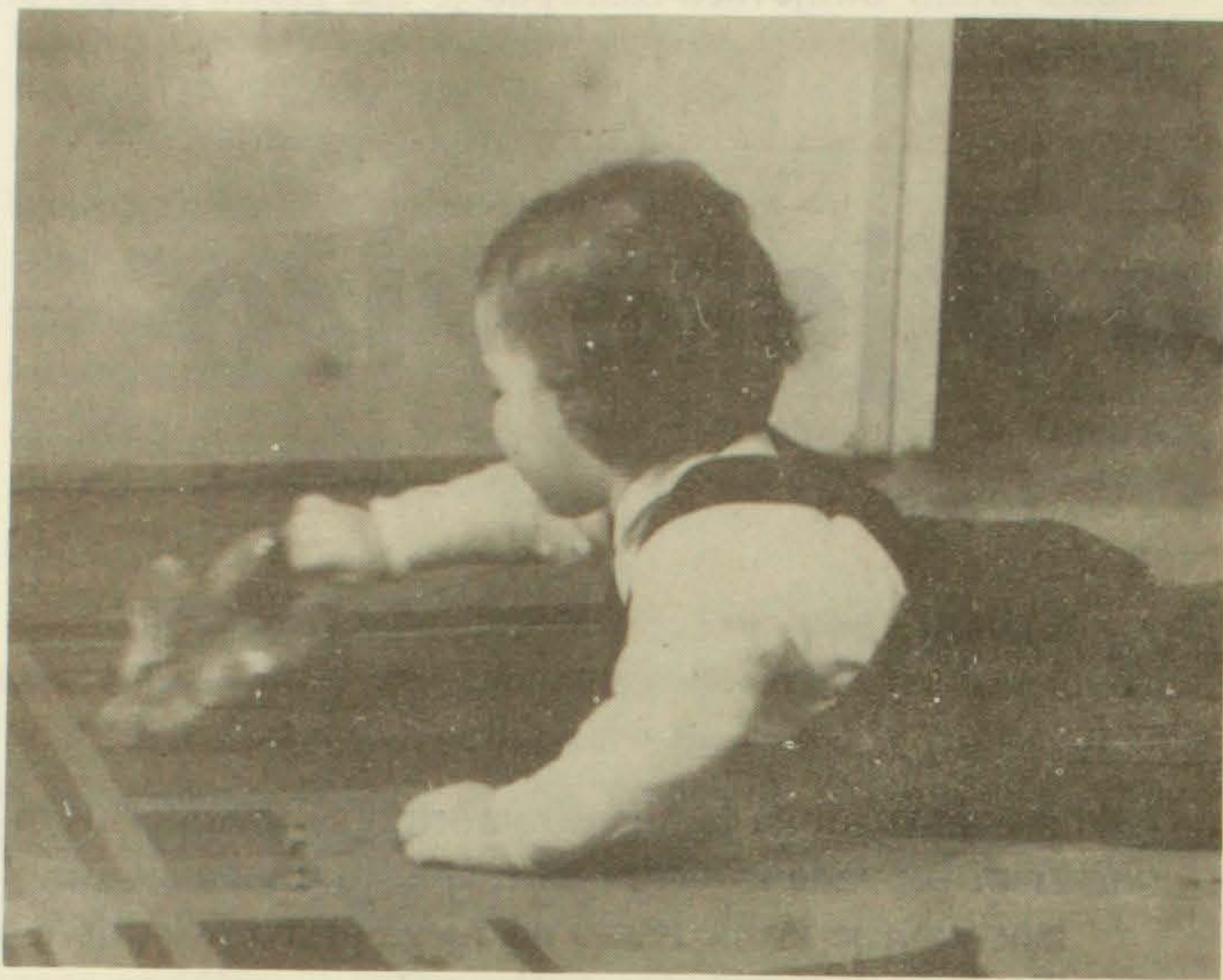
Ne zamjerite što vam sve ove materijale šaljem. Zaista nisam mogao drugačije postupiti. Ljubav prema narodu, kome pripadam i čiji sam svećenik, jača je u meni od svih obzira da budem pogrešno shvaćen ili ogovaran.

Hvala Vam što ćete ovo pažljivo pročitati.

Dragi ..., kad dobijete ovo pismo pogledajte unatrag koju deceniju matice krštenih i umrlih. Ako i u Vašoj župi stanje zove na uzbunu, onda ništa ne čekajte, pomolite se, razmislite malo... i krenite na posao. Ne bojte se! Kad god izađemo iz sebe i radimo za Boga sigurno ćemo pobijediti. Stojim Vam na raspolaganju. Zajedno i ujedinjeni ćemo uspjeti! Bit će teško.

Mnogi su naši sunarodnjaci zagrezli u zlo. Možda i nisu krivi za to!? Možda ih nije imao tko povesti jednom ljupšem i sadržajnijem životu, možda smo spavali...

Neka vas prati zagovor svetih

Dragi i poštovani subrate župniče.

U ovom prvom pismu u sklopu inicijative JEDNO DIJETE VIŠE želio bih iznijeti kako je do nje došlo u mojoj župi, a u PISMU BR. 2 iznosim prijedloge za uspješnu realizaciju te pastoralne inicijative.

Inicijativa je rođena u Maglaju za vrijeme gradnje nove crkve u čast svetoga Leopolda Mandića. Željeli smo da ta crkva bude što prostranija kako bi mogla primiti što više vjernika, kao što želi svaki župnik koji gradi novu crkvu. Ali, u isto smo vrijeme vidjeli kako je sve manje upisa u matice krštenih. Nove crkve sve veće, a vjernika sve manje! Pred tom pojavom počinjemo razmišljati i pitati se što je tom katoličkom vjerniku da se teško odlučuje na povećanje obitelji, da je sve manje djece. Očito je da siromaštvo nije pravi razlog, jer obitelji današnjih roditelja bili su znatno siromašniji, a ipak su imali više djece. Ni bilest nije razlog jer današnji roditelji imaju više lijekova i lijekova nego što su imali njihovi roditelji.

Gledao sam te mlade katoličke obitelji i njihov rast. U prvih deset godina glavna im je briga stjecanje materijalnih dobara. Svi žele imati dobar stan, u njemu najljepši namještaj. Neki žele imati i kuću. Nitko se više ne zadovoljava polovnim, trošnim namještajem, starim krevetom. Svaka kuća mora imati televizor. A kad se kupe kuća ili stan, onda se kupuje auto. Kada se to sve riješi, prođe već skoro prvih deset godina braka. Dvoje djece se rodilo i već se ulazi u drugo desetljeće braka. kada se roditelji teško odlučuju na treće ili četvrto dijete. I tako se to vrti

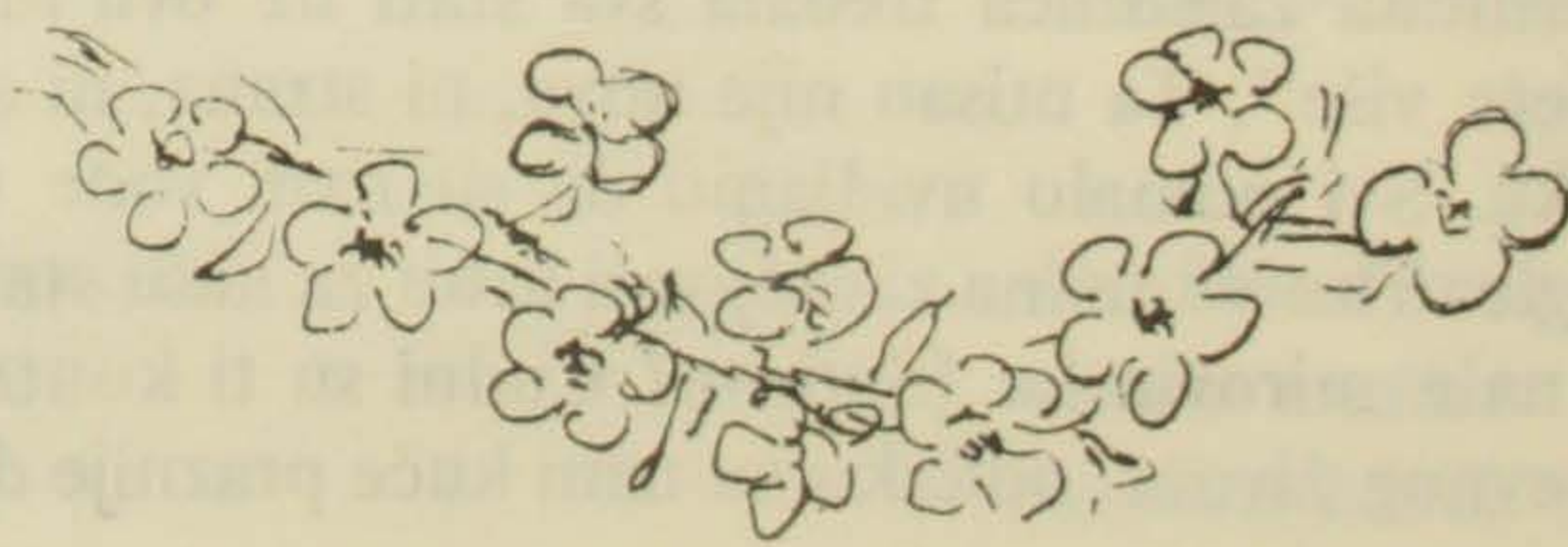
u začaranom krugu sebičnosti na štetu nataliteta naših vjernika.

Razgovarao sam u ispovjedaonici s ljudima, posjećivao ih, pokušao saslušati njihove razloge i shvatio sam da treba nešto poduzeti, da se treba dati na jedan posao koji je daleko važniji i sudbonosniji nego gradnja crkve. Počeo sam pokretati inicijativu "JEDNO DIJETE VIŠE". Najprije sam to pokušavao kroz svetu ispovijed. Gdje god sam naišao na slučaj čuvanja od djece, posvetio sam tomu najveću moguću pažnju. Nastojao sam u potpunosti upoznati stanje u obitelji. Pokušao sam svakoga shvatiti, razumjeti, uvažavati razloge zbog kojih se čuva djece. Zatim sam im iznio kršćanske i moralne razloge. Pokušao sam ih uvjeriti da im se ništa posebno ne bi dogodilo, da bi njihov obiteljski život tekao normalno, da bi čak njihov standard ostao isti, kad bi se našlo još koje djetete u obitelji.

Prvi rezultati

Tijekom 1977. godine nakon skoro godinu dana takva apostolata u svetoj ispovjedaonici počeli su se pokazivati plodovi. Dobar broj obitelji je bio već na putu da dobiju još jedno dijete. Tu mi je upravo sinulo da je taj naš narod, iako opterećen mnogim problemima, iako mu je vjera siromašna i bolesna, iako mu je prisutna težnja za materijalnim bogaćenjem, iako je opkoljen lošim primjerima - da je taj naš vjernik ipak u duši iskren vjernik, da mu je zdrava konstrukcija, da on hoće poslušati svećenika ako mu ovaj nastupi u ime Boga, u ime visokih ideala Evandjelja i u ime bolje budućnosti njegove obitelji. Tu vjernik vidi da se svećenik ne bori za sebe, za svoje dobro, nego za njegovu sreću i za njegovo osobno dobro. Ali, vjernika treba pokrenuti.

Koncem godine 1977. na osnovu ovih razmišljanja, dolazim do spoznaje da je zrela situacija da u 1978. i 1979. godini pokrenem tu župnu inicijativu koja će se zvati JEDNO DIJETE VIŠE. I započeli smo u 1979. godini ovu inicijativu. Što smo učinili? Prvo, sve su mise, propovijedi molitve bile u tom znaku. Crkvu tada nismo imali, imali smo jednu šupu, koja je sva bila ispisana parolama i skicama. Tko god je došao na misu, zapažao je upravo to da se u ovoj župi događa pastoralna inicijativa koja se zove JEDNO DIJETE VIŠE, a njezin je cilj da onaj tko ima jedno dijete - rodi drugo. tko ima dvoje - rodi treće., tko ima troje - rodi četvrto! Dalje nismo išli. Peto, šesto i sedmo nismo nabrajali, nego smo za one koji imaju četvoro i više djece imali jednu posebnu akaciju o ljepoti, savršenstvu i herojstvu obitelji s mnogobrojnom djecom.

ENTO OSTROGONAC

Župa sv. Terezije u Subotici oprostila se od svog vjernika, Pastoralno vijeće je ispratilo svoga vrijednog dugogodišnjeg člana, poznanici su se rastali od svog iskrenog prijatelja, obitelj je oplakala svog dobrog i brižnog poglavara.

Ento Ostrogonac je u građanstvu vršio razne dužnosti kao činovnik. Kad je otišao u mirovinu, više godina je pomagao u biskupijskom Računarskom uredu i bio je cijenjen od svih s kojima je na bilo koji način surađivao. Uz to je više godina bio član župskog Pastoralnog vijeća i savjesno je vodio brigu o svim materijalnim stvarima svoje župske zajednice. U svim prilikama nije izostala njegova nesebična pomoć.

Ovo je njegova djelatnost u starijim godinama, ali treba posebno napomenuti da je u periodu između dva svjetska rata E. Ostrogonac bio veoma aktivan u pojedinim hrvatskim katoličkim društvima. Ni jedna veća akcija ili priredba nije bila bez njegovog sudjelovanja i pomoći. Rodoljublje je bilo glavni vodič u svakom njegovom radu.

To je bilo u mladosti, ali i časnu starost je posvetio pomoći i brizi za druge.

Kao brižni poglavar brinuo se za svoju obitelj i sve je učinio da joj pomogne.

Tokom svog radnog vijeka u raznim službama služio je ljudima u rješavanju pojedinih pitanja i problema.

Tokom svog čitavog života služio je kao vjoran član Crkve u svim prilikama po svojim mogućnostima, kako je već spomenuto.

Razne bolesti i staračka iznemoglost sve više su slabile njegovo tijelo, ali duhom je bio uvijek željan da pomogne drugima. Do zadnjeg dana bio je aktivan u župskom Pastoralnom vijeću i naglo je preminuo 21. lipnja 1984. g. u svojoj 77. godini života, na blagdan Tijelova poslije podne, a prije podne je još bio u crkvi na sv. Misi.

Preminuo je na blagdan Sv. Euharistije, čiji je štovatelj bio kroz cio svoj vjermički život.

Koliko je bio cijenjen od svih župljana i prijatelja vidjelo se po tome da su se oni skupili u velikom broju na subotičkom Bajskom groblju, gdje je sahranjen u obiteljsku grobnicu, u subotu, 23. lipnja 1984.

Zbog službene odsutnosti biskupa Matije Zvekanovića, pogrebne obrede je predvodio župnik msgr Franjo Vujković uz asistenciju više svećenika.

Župnik se oprostio od pokojnika u ime svih i istakao je koliko je on dobra učinio u radu za obitelj, za ljude i za Crkvu.

Ento Ostrogonac je svojim životom pokazao koliko laici mogu pomoći u životu Crkve i koliko je njihova aktivnost potrebna.

Hvala mu za sve što je očinio i Gospodin neka mu bude prava nagrada!

Vojmir

POZIV NA ŽUPSKO SLAVLJE !

Župna crkva Isusova Uskrsnuća u Subotici imat će župsko slavlje 19. kolovoza 1984. g. povodom 50. obljetnice svojeg postojanja, zatim istovremeno će biti i blagoslov novoumolovane crkve. To će ujedno biti priprema za dolazeći Nacionalni Euharistijski kongres u Mariji Bistrici i zahvala Bogu za milost krštenja povodom 1300. obljetnice ulaska Hrvata u krilo sv. Crkve. Slavlje će početi 19. kolovoza u 9 sati biskupskom svetom Misom na koju sve pozivamo, a poslije podne u 17 sati bit će koncert.

Tri dana prije tj. 16, 17. i 18. kolovoza u 18 sati bit će dani pripreme za slavlje i to: 17. pozivamo sve stare i bolesne, a 18. kolovoza očekujemo sve ostale.

Dobro nam došli!!!

župnik

NA ODRU

Ivan Prčić, Tavankut.

Ležim.

S brojanicama na ruci

žene

okupljene okolo mene

tihim žamorom mrmore

i posljednje što čuh

bilo je:

' Umro je ! '

Neizrecivi mir,
tišina.

Ne čuje se ništa:

ni cvrkut

ni lavež

ni

zvona gong.

U moru svjetla bez sunca
treperi zrak.

Nad vodama beskrajnim
lebdim
bez tijela svog

i čujem

neizmjernu melodiju
pjeva kora anđeoskog:

' BLAGOSLOVLJEN BIO BOG ! '

8. VIII 1982.

„BAČKO KLASJE” izdaje: Bački dekanatski ured, Bačka Palanka, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg Bratstva i Jedinstva 30. Telefon (021) 74-423. Uređuje: UREDNIČKO VIJEĆE. – Suradnje i dopisi se šalju na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon (024) 21-496. Narudžbe i uplate slati administraciji. Cijena broja 20 dinara. TISAK: Štamparija „Globus”, Batina, V. Nazora 47. List izlazi povremeno.

Oslobođeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu, Novi Sad, br. 413-523/78 od 27.X.1978.g.

ODMARATI SE KRŠĆANSKI

U našim prilikama sa završetkom školske godine počinje intenzivnije razdoblje godišnjih odmora. Kada se ta riječ izgovori, onda se u duši našeg vjernika, osobito starijega, postavlja cijeli niz pitanja. Da li je odmor stvarno potreban ili je to gubljenje vremena, ljenčarenje, uzaludno trošenje novca? Drugi će reći da je to privilegij onih sa boljim primanjima i općenito onih, koje nazivamo 'gospodom'. A pravi vjernik također postavlja pitanje. Kako na tu pojavu gleda Crkva?

Poznato je iz samih evanđeoskih opisa da je Krist Gospodin za svoga zemaljskoga života često dolazio u Betaniju svojim prijateljima na odmor i počinak, da se je sam povlačio na tiha i osamljena mjesta da odahne i posveti se molitvi. Istu je stvar savjetovao i svojim učenicima-apostolima. Crkva je uvijek imala prema odmoru pozitivan stav, jer je to potreba ljudskog bića, kako onog njegovog duhovnog tako i onog tjelesnog dijela. Crkva tu pojavu prati sa posebnom skrbi osobito posljednjih tridesetak godina, jer je sa tom pojavom vezana i pojava turizma. Ta se je pojava ukazala najprije u razvijenijim slojevima naroda, zatim se je proširila na široke slojeve radništva, a u posljednje vrijeme i seljaštva. Ta pojava turizma je u stalnom porastu i ne jenjava ni sa ovim velikim ekonomskim krizama što govori da je ta stvar uhvatila duboko korijenje u suvremnom čovjeku. Crkva što dalje sve ozbiljnije pristupa ovom problemu, organizira savjetovanja, studijske susrete, pa čak i svjetske kongrese, na kojima sudjeluju visoki predstavnici crkvene hijerarhije i stručnjaci svjetskog glasa na tom području.

ODMOR, NOVO STVARANJE

Kada se doslovno prevede latinska riječ koja označuje odmor 're - creatio', to znači novo stvaranje. Uistinu je to novo stvaranje u materijalnom smislu riječi. Obnavljaju se, nanovo se stvaraju, organi našeg tijela na pr. pluća na svježem gorskom zraku, živci u dubokoj šutnji jedne borove šume... Cijelo tijelo izloženo tolikim negativnim utjecajima prostora u kojima živimo i radimo (mali stan, zagušljive radionice ili uredi). Svi se ti negativni utjecaji barem paraliziraju. Dakle, čovjek se nanovo stvara. Psihičke sile se također obnavljaju. Promjenom sredine, promjenom posla, nove osobe sa kojima se susrećemo, odmor i ugodni doživljaji, sve to osvježuje čovjekove duševne sile i tako se čovjek i psihički nanovo rađa-stvara. Ako čovjek, uz stanoviti napor, to postigne i na duhovnom polju, onda je sigurno da je odmor uistinu novo stvaranje. Ako čovjek to vrijeme, kada je slobodan od drugih svakidanih obaveza posveti više vremena razmišljanju o samom sebi, o svojim odnosima prema Bogu i bližnjemu, uočiti će mnoge nedostatke koje u svakidanjem životu ne zapaža i mogućnosti koje ostaju neiskorištene. Pogotovo ako k tome posegne za kojim svetim tekstom i u svijetlu toga promotri sebe u tim odnosima, mnoge će mu stvari postati još jasnije. Zato vjernik ne ide bez svetog Pisma i koje dobre knjige na odmor. Redovito u našim uvjetima, svaki godišnji odmor daje čovjeku mogućnosti da nađe svećenika i crkvu i sredi svoje nutarnje probleme i odnose sa bližnjima. Vrijeme odmora za članove obitelji daje jednu izvanrednu mogućnost da se kao obitelj nađu zajedno i bez žurbe porazgovore o svojim zajedničkim odnosima i poteš-

kućama i o mogućnostima novog rasta i usklađivanja. Kakvo je to tek novo stvaranje? Dakle, sve ovisi o čovjeku, koliko će njegov odmor uistinu biti novo stvaranje u gore izloženom smislu!

ODMOR TREBA ČOVJEKU PROŠIRITI VIDIKE

Da bi odmor bio pravi odmor, treba se odvijati izvan one sredine u kojoj čovjek živi, jer ga sama prisutnost kuće, okolnosti i osoba s kojima se svaki dan susreće potsjećaju na razne obaveze i probleme, što čini da se čovjek ne odmara. Kad čovjek odlazi u drugu sredinu, susreće se s novim prostorima, ljudima, običajima, kulturom, možda i jezikom. Sve to može postati predmetom našeg interesa, koji nas ne će zamarati i ako u taj novi svijet uđemo otvorena srca sve to mogu postati dragocjene spoznaje i iskustva. A sve to obogaćuje čovjeka. Od neke nove spoznaje kako se na primjer sprema neko jelo do susreta sa osobom velikog životnog iskustva ili dubokog vjerskog uvjerenja sve to može biti od velike duhovne koristi za pojedinca, obitelj, a i za društvo. Koliko tek pozitivnoga donosi poznavanje kulture jednog kraja i naroda u tom kraju. Ljudi koji se susreću s tim realnostima otvorena srca, ne mogu postati uskogrudnici, sebičnjaci. Tako se stvaraju nova prijateljstva sa osobama, sa narodima i kulturama. To je put k sveopćem bratstvu ljudi koji će se susretati s punim međusobnim uvažavanjem, međusobno se obogaćujući, graditi jedan ljepši i pravedniji svijet. Eto kršćanske vizije čovjekova odmora i s njim povezane pojave turizma.